



# LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO PRAKTIKOS APŽVALGA

**2014 M. BALANDŽIO 1 D. – 2014 M. BALANDŽIO 30 D.**

**APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO  
TEISMO TEISINĖS ANALIZĖS IR INFORMACIJOS DEPARTAMENTAS**

## TURINYS

<b>I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO AR VIDAUS ADMINISTRAVIMO SRITYJE .....</b>	<b>4</b>
<b>2. APLINKOS APSAUGA.....</b>	<b>4</b>
<i>Dėl Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento teisės vykdyti kontrolę ir duoti privalomus nurodymus .....</i>	<i>4</i>
<i>Dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduočių vykdymo pagal kategorijas .....</i>	<i>4</i>
<b>4. GINČAI, KILĘ IŠ ŽEMĖS TEISINIŲ SANTYKIŲ .....</b>	<b>6</b>
<i>Dėl savivaldybės teritorijoje esančios žemės pripažinimo nenaudojama .....</i>	<i>6</i>
<b>6. SOCIALINĖ APSAUGA.....</b>	<b>6</b>
<i>Dėl socialinio draudimo senatvės pensijos ir nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos dalies, neišmokėtos dėl prieštaravusiomis Konstitucijai pripažintų Socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinojo įstatymo nuostatų taikymo .....</i>	<i>6</i>
<b>7. KONKURENCIJA .....</b>	<b>8</b>
<i>Dėl konkurencijos teisės draudžiamo susitarimo tarp Lietuvos laivybos maklerių ir agentų asociacijos ir jos narių buvimo bei baudų už šį pažeidimą skyrimo .....</i>	<i>8</i>
<i>Dėl atsakomybės, kylančios iš draudžiamo susitarimo, taikymo ūkio subjektui, kuris negalėjo numatyti kumuliatyvaus (bendro) susitarimo poveikio konkurencijai.....</i>	<i>8</i>
<i>Dėl reklamos pripažinimo klaidinančia, įmonei nurodžius naujas (mažesnes) prekių kainas, bet negalint pagrįsti pradinių (nesumažintų) kainų realumo .....</i>	<i>9</i>
<i>Dėl ant mėsos gaminių nurodytų teiginių „Jokių pridėtinių E“ ir „Sveikesnė šeima“ pripažinimo klaidinančiais .....</i>	<i>9</i>
<i>Dėl Konkurencijos tarybos pareigos svarstyti ūkio subjekto pateiktus išsipareigojimus .....</i>	<i>10</i>
<b>9. MOKESTINIAI GINČAI.....</b>	<b>11</b>
<i>Dėl importuotojo pareigos mokėti importo PVM už prekes, kurios, pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, nebuvo nustatytais terminais išgabentos į kitą valstybę narę, bet parduotos Lietuvoje, kurioje buvo sumokėtas ir šių prekių pardavimo PVM .....</i>	<i>11</i>
<b>11. NUOSAVYBĖS TEISIŲ ATKŪRIMAS.....</b>	<b>12</b>
<i>Dėl teisėto lūkesčio atsiradimo iš valdžios institucijos veiksmų, kaip pagrindo atnaujinti terminą nuosavybės teises patvirtinantiems dokumentams pateikti.....</i>	<i>12</i>
<b>14. TERITORIJŲ PLANAVIMAS.....</b>	<b>12</b>
<i>Dėl teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą vykdančios institucijos atliekamo detaliojo plano tikrinimo nutraukimo, kai paaiškėja, jog negalėjo būti sudaryta detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo sutartis.....</i>	<i>12</i>
<b>16. VALSTYBĖS TARNYBA .....</b>	<b>13</b>
<i>Dėl pareigūnų teisės gauti naujas tarnybinės uniformos dalis, pasibaigus tarnybinės uniformos dalių dėvėjimo terminui, bei žalos, patirtos dėl laiku neišduotų tarnybinės uniformos dalių, atlyginimo .....</i>	<i>13</i>
<b>17. BYLOS DĖL NORMINIŲ ADMINISTRACINIŲ AKTŲ TEISĖTUMO.....</b>	<b>14</b>
<i>Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. IV-460 patvirtinto Abonento teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašo dalies teisėtumo .....</i>	<i>14</i>
<i>Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2001 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 260 patvirtintų Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų registravimo taisyklių dalies teisėtumo .....</i>	<i>16</i>
<i>Dėl norminio administracinio akto požymių .....</i>	<i>17</i>
<b>19. BYLOS DĖL VYRIAUSIOSIOS TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJOS SPRENDIMŲ .....</b>	<b>18</b>

<i>Dėl savivaldybės tarybos nario, esančio atitinkamos partijos skyriaus pirmininko pavaduotoju, dalyvavimo balsuojant dėl savivaldybės tarybos sprendimų, susijusių su tos partijos skyriaus pirmininku, viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje kontekste.....</i>	<i>18</i>
<b>20. BYLOS DĖL VALSTYBINĖS TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS TARNYBOS SPRENDIMŲ.....</b>	<b>19</b>
<i>Dėl alkoholinių gėrimų baro lange pripažinimo draudžiama alkoholio reklama.....</i>	<i>19</i>
<b>25. BYLOS DĖL ASMENS DUOMENŲ TEISINĖS APSAUGOS .....</b>	<b>19</b>
<i>Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos teisės Elektroninių ryšių įstatymo nustatyta tvarka priimti sprendimus dėl juridinių asmenų veiklos.....</i>	<i>19</i>
<b>28. BYLOS DĖL ENERGETIKOS TEISINIŲ SANTYKIŲ.....</b>	<b>20</b>
<i>Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos veiksmų teisėtumo .....</i>	<i>20</i>
<b>33. BYLOS, SUSIJUSIOS SU NACIONALINIŲ, ES IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ FINANSINE PARAMA .....</b>	<b>21</b>
<i>Dėl Nacionalinės mokėjimo agentūros sprendimui keliamų reikalavimų .....</i>	<i>21</i>
<b>35. BYLOS, SUSIJUSIOS SU VIETOS SAVIVALDA.....</b>	<b>22</b>
<i>Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. kovo 5 d. įsakymo Nr. A-259 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. A-773 „Dėl savivaldybės įmonės, akcinių bendrovių, uždarytų akcinių bendrovių ir viešųjų įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimo“ pakeitimo“ teisėtumo .....</i>	<i>22</i>
<b>38. KITOS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO AR VIDAUS ADMINISTRAVIMO SRITYJE .....</b>	<b>23</b>
<i>Dėl bankrutuojančios įmonės administratoriaus teisės teikti informaciją apie bankrutuojančią įmonę kitiems asmenims ir nuobaudos jam skyrimo dėl šios teisės ribų peržengimo .....</i>	<i>23</i>
<i>Dėl reikalavimo išlaikyti egzaminą kaip pasekmės, kylančios iš už praeityje padarytos veikos sankcijos – teisės vairuoti transporto priemonę atėmimo.....</i>	<i>23</i>
<b>II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA .....</b>	<b>24</b>
<b>56. PROCESO DALYVIAI .....</b>	<b>24</b>
<i>Dėl transporto priemonę vairavusio asmens ir automobilio savininko dalyvavimo byloje, sprendžiant savivaldybės atsakomybės dėl kelio nepriežiūros ir žalos atlyginimo klausimus.....</i>	<i>24</i>
<i>Dėl atstovavimo sutarties, kuri sudaryta po atstovo pasirašyto procesinio dokumento pateikimo teismui, vertinimo.....</i>	<i>25</i>
<b>79. APELIACINIS PROCESAS .....</b>	<b>26</b>
<i>Dėl proceso viešumo principo plačiąja bei siaurąja prasme (ABTĮ 12 ir 51 str.) .....</i>	<i>26</i>
<i>Dėl teisės apskusti atskiruoju skundu pirmosios instancijos teismo nutartį, kuria byloje esančios medžiagos dalis pripažinta nevieša .....</i>	<i>26</i>

**Pastaba.** Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informavimui. Oficialius ir nesutrumpintus sprendimų tekstus galite rasti LVAT interneto svetainėje [www.lvat.lt](http://www.lvat.lt).

## **I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo ar vidaus administravimo srityje**

### **2. Aplinkos apsauga**

#### **2.5. Atliekų tvarkymo organizavimas ir planavimas**

*Dėl Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento teisės vykdyti kontrolę ir duoti privalomus nurodymus*

*Dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduočių vykdymo pagal kategorijas*

Apžvelgiamoje byloje pareiškėjas asociacija „EEPA“ (toliau – ir Asociacija), savo narių pavedimu vykdanči Vyriausybės nustatytas elektros ir elektroninės įrangos (toliau – ir EEĮ) atliekų tvarkymo užduotis, ginčijo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – Vilniaus RAAD) Vilniaus miesto agentūros privalomuosius nurodymus bei Vilniaus RAAD vadovo sprendimus, kuriais privalomieji nurodymai palikti nepakeisti. Ginčytais privalomaisiais nurodymais pareiškėjui buvo nurodyta iki tam tikros datos papildomai organizuoti tam tikroms kategorijoms priskiriamų EEĮ atliekų sutvarkymą taip, kad būtų įvykdyta 2006 m. sausio 19 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 61 (toliau – Nutarimas) patvirtinta užduotis už 2011 metus, t. y. privalomuoju nurodymu Asociacija buvo įpareigota organizuoti ne mažesnio kaip 44 procentų nuo asociacijos „EEPA“ steigėjų ir narių į vidaus rinką 2011 metais išleisto atitinkamai kategorijai priskiriamos EEĮ kiekio sutvarkymą.

Pareiškėjas teigė, jog Vilniaus RAAD pagal galiojančių teisės aktų nuostatas neturi teisės vykdyti Asociacijos licencijuojamos veiklos priežiūros. Teismas nurodė Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 1 straipsnio 1 dalį, 3 straipsnio 6, 7, 8, 15 punktus, pažymėjo, jog aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvoje vykdo Aplinkos ministerijos sistemos pareigūnai (10 str.). Pagal aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 717 patvirtintus Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento nuostatus, Vilniaus RAAD yra įstaiga prie ministerijos, kurios paskirtis siekiant užtikrinti teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, išskyrus aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę cheminių medžiagų ir preparatų tvarkymo, miškų būklės, naudojimo, atkūrimo, įveisimo ir apsaugos srityse. Teisėjų kolegija darė išvadą, jog pirmosios instancijos teismas pagrįstai atmetė pareiškėjo argumentą, kad Vilniaus RAAD pagal galiojančių teisės aktų nuostatas neturi teisės vykdyti Asociacijos licencijuojamos veiklos priežiūros, kuris yra grindžiamas tuo, kad EEĮ atliekų tvarkymo organizavimas yra licencijuojama veikla, kurią gali kontroliuoti tik Aplinkos ministerija. Kolegija nurodė, jog nagrinėjamu atveju esminė aplinkybė yra ta, kad pareiškėjo vykdoma veikla (atliekų tvarkymas) patenka į aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės sritį ir kontrolės išimčių šioms veiklos rūšims dėl papildomų licencijavimo reikalavimų įstatymai nenumato. Kai organizacija (asociacija) yra įsteigta konkrečioms veikloms vykdyti, kurios yra aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės dalykas, minėti pareiškėjo argumentai, kad jo veiklą gali kontroliuoti tik Aplinkos ministerija, nes licencijuojama veikla yra atliekų tvarkymo *organizavimas*, aptartu požiūriu yra ydingi ir atmetini.

Pareiškėjas, ginčydamas privalomuosius nurodymus, teigė, jog jokie teisės aktai nenustato gamintojų ir importuotojų pareigos EEĮ atliekas tvarkyti pagal kategorijas. Teisėjų kolegija nurodė, jog Atliekų tvarkymo įstatymo 8<sup>1</sup> skirsnyje (34<sup>6</sup> straipsnio 1 dalies 2 punktą, 34<sup>7</sup> straipsnio 1 dalies 2 punktą, 2005 m. birželio 28 d. įstatymo Nr. X-279 redakcija) buvo numatyta, kad EEĮ gamintojai ir importuotojai turi finansuoti nuo 2005 m. rugpjūčio 13 d. į rinką išleistos savo EEĮ buityje ir ne buityje susidarančių atliekų tvarkymą. Įstatymo 34<sup>1</sup> straipsnio 2 punkte buvo numatyta, kad EEĮ gamintojai ir importuotojai privalo įvykdyti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas gaminių ir (ar) pakuotės atliekų tvarkymo užduotis (2009 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. XI-624 redakcija). LVAT darė išvadą, jog minėtos įstatymo nuostatos reiškia, kad Vyriausybės nustatytos atliekų tvarkymo užduotys yra privalomos kiekvienam gamintojui ir importuotojui, jų lėšomis finansuojamos į rinką išleistos EEĮ atliekų tvarkymas. Minėtos įstatymo nuostatos skirtos tiek principo „teršėjas moka“, tiek atliekų tvarkymo visuotinumui igyvendinimui, tai reiškia, kad negali likti išskirta netvarkoma (ar tvarkoma mažesne apimtimi) kuri nors EEĮ atliekų kategorija. Aplinkybė, kad gamintojai ir importuotojai Atliekų tvarkymo įstatyme numatytiems pareigoms ir užduotims vykdyti gali steigti šio įstatymo 34<sup>2</sup> (2009 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. XI-624 redakcija)

straipsnyje nustatytas gamintojų ir importuotojų organizacijas ar tapti tokių organizacijų nariais, nekeičia EEĮ tvarkymo esmės – kad „teršėjas moka“ už savo atliekų tvarkymą, jo skiriamos lėšos turi būti naudojamos jo atliekoms ar lygiavertėms atliekoms tvarkyti, kad jo atliekos bus tvarkomos proporcingai jo indėliui į atliekų tvarkymą. Kolegija nurodė, jog pareiškėjo argumentus, kad užduotimi nustatytas tik bendras EEĮ atliekų tvarkymo kiekis, paneigia Atlieku tvarkymo įstatymo 34<sup>3</sup> straipsnio 2 dalis (2009 m. gruodžio 22 d. įstatymo Nr. XI-624 redakcija), įtvirtinanti, kad visų organizacijos steigėjų ir narių pareigas bei užduotis organizacija turi vykdyti vienodomis sąlygomis. Be to, dalyvaudamas kolektyvinėje EEĮ atliekų tvarkymo sistemoje gamintojas ir importuotojas vykdo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas užduotis neatsižvelgdamas į tai, ar tvarkomos elektros ir elektroninės įrangos atliekos, išleistos į rinką, yra jo, ar yra tik tos pačios kategorijos (34<sup>6</sup> str. 3 d. 4 p., 2005 m. birželio 28 d. įstatymo Nr. X-279 redakcija), šia nuostata pabrėžiamas įstatymo leidėjo siekis, nepriklausomai nuo EEĮ atliekų tvarkymo organizavimo būdo, užtikrinti jų proporcingą tvarkymą pagal kategorijas. Teisėjų kolegija taip pat nurodė, jog Nutarimu patvirtintų taisyklių 8.3 punkto nuostata, kad elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduotys turi būti vykdomos pagal atitinkamai EEĮ kategorijai taikomus įkainius, pagrindžia minėtų Atlieku tvarkymo įstatymo 8<sup>1</sup> skirsnio normų analizė, patvirtinanti įstatymo leidėjo tikslus užtikrinti proporcingą visų EEĮ kategorijų atliekų tvarkymą.

Atmesdamas pareiškėjo argumentus, jog vadovaujantis 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų 5 straipsnio 1 dalimi, nustatytinas bendras EEĮ atliekų kiekis, kuris turi būti sutvarkytas per metus, ir nėra reikalaujama nustatyti tvarkymo užduotis kiekvienai EEĮ atliekų kategorijai, apeliacinės instancijos teismas nurodė, jog Direktyvos preambulės 10 punkte numatyta, kad ši Direktyva turėtų apimti visą vartotojų naudojamą elektros ir elektroninę įrangą bei profesionaliam naudojimui skirtą elektros ir elektroninę įrangą, preambulės 20 punkte įtvirtintas principas, kad kiekvienas gamintojas turėtų būti atsakingas už atliekų, gautų iš savo pagamintų produktų, tvarkymo finansavimą, <...> kad neliktų „niekieno“ produktų, Direktyvos 5 straipsnio 2 dalyje numatyta valstybėms narėms galimybė (t. y. suteikta diskrecija) nustatyti privalomąją surinktinių atliekų kiekio normą, išreikštą ankstesniais metais privatiems namų ūkiams parduotos elektros ir elektroninės įrangos kiekio procentiniu dydžiu. Kolegija konstatavo, jog kasmet parduodamos EEĮ kiekvienos kategorijos įrangos kiekiai gali būti labai skirtingi, todėl atsižvelgiant į principą, nustatantį kiekvieno gamintojo atsakomybę už atliekų, gautų iš savo pagamintų produktų, tvarkymo finansavimą, valstybės sprendimas pasirenkant EEĮ atliekų tvarkymo būdą nustatyti užduotis kiekvienai EEĮ atliekų kategorijai laikytinas atitinkančiu Direktyvos tikslus ir nuostatas.

Teisėjų kolegija nustatė, jog pareiškėjas yra nurodęs konkrečias aplinkybes dėl UAB „Utilisa“, UAB „Metrail“, UAB „Novitera“ ir AB „Snaigė“ sutvarkytų atliekų kiekių, UAB „EMP Recycling“ pateiktų duomenų neįtraukimo į apskaitą, argumentai dėl šių duomenų įtraukimo į apskaitą buvo teikiami bylos nagrinėjimo metu, tačiau pirmosios instancijos teismas į juos neatsižvelgė. Pirmosios instancijos teismas argumentus dėl UAB „Utilisa“, UAB „Metrail“, UAB „Novitera“ ir AB „Snaigė“ sutvarkytų atliekų kiekių atmetė remdamasis formaliu kriterijumi – kad šios įmonės nėra įsiregistravusios Atliekas tvarkančių įmonių registre, ir tai sudaro pagrindą jų atliekų nelaikyti sutvarkytomis. Atsakovas Vilniaus RAAD, teikdamas atsiliepimą į apeliacinį skundą, nurodė, kad šios įmonės yra įtrauktos į Atliekas tvarkančių įmonių registrą, tačiau jų tvarkymo veiklų sąrašas 2011 metais neapėmė EEĮ atliekų perdirbimo ar kitokio panaudojimo, jos tokių atliekų nėra išvežę į užsienį perdirbimui ar kitokiam panaudojimui. Kolegija sprendė, kad šalis skirtingai vertina EEĮ atliekų perdirbimą ir panaudojimą, nėra aišku, ar atsakovas pagrįstai tam tikrų atliekų nepripažįsta perdirbtomis ir panaudotomis, kai įmonės yra įregistruotos Atliekas tvarkančių įmonių registre kitas atliekų tvarkymo veiklas ir po atliekų apdoravimo nelieka jų tolesnio panaudojimo galimybių. Konstatuota, jog tik išnagrinėjus tokio pobūdžio faktines aplinkybes, galėtų būti daroma išvada dėl priimtų privalomųjų nurodymų pagrįstumo, t. y., ar pagrįstai pareiškėjo nurodomų įmonių sutvarkytos atliekos nebuvo įtrauktos į apskaitą. Byla, remiantis ABTĮ 141 straipsnio 1 dalies 3 punktu, panaikinus skundžiamą teismo sprendimą, grąžinta pirmosios instancijos teismui iš naujo nagrinėti.

2014 m. balandžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>492</sup>-768/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 2.5

#### **4. Ginčai, kilę iš žemės teisinių santykių**

##### **4.5. Kiti ginčai, kilę iš žemės teisinių santykių**

*Dėl savivaldybės teritorijoje esančios žemės pripažinimo nenaudojama*

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo dalies, kuria pareiškėjo nuomojamas žemės sklypas buvo įtrauktas į Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų nuomojamų (naudojamų) valstybinės žemės sklypų sąrašą. Apeliacinės instancijos teismas pažymėjo, kad pareiškėjo valdomo žemės sklypo įtraukimą į Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų nuomojamų (naudojamų) valstybinės žemės sklypų sąrašą nulėmė Kauno miesto savivaldybės tarybos 2012 m. birželio 7 d. sprendimu Nr. T-286 patvirtintame Nenaudojamos žemės nustatymo tvarkos apraše (toliau – ir Aprašas) įtvirtintas teisinis reguliavimas.

Teismas pažymėjo, kad nenaudojama žemė – žemė, kurioje esantys statiniai yra apleisti arba neprižiūrimi, nenaudojami. Pareiškėjas apeliaciniame skunde pabrėžė, kad ginčo objektu esančio žemės sklypo detalusis planas buvo patvirtintas tik Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. balandžio 26 d. sprendimu. Pareiškėjo teigimu, žemės sklypas buvo nenaudojamas dėl objektyvių aplinkybių. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad pareiškėjas iš esmės pripažįsta, kad nurodytas žemės sklypas ir jame esantis statinys de facto nebuvo naudojamas, tik pateikė tokį nenaudojimą, jo nuomone, pateisinančias aplinkybes. Tačiau tokia įvardinta situacija atitinka Aprašo 3 punkte nurodytą nuostatą, numatančią, kad nenaudojama žemė yra tokia žemė, kurioje esantys statiniai yra nenaudojami. Be to, šiuo atveju statinys, esantis ant nurodyto žemės sklypo, yra įtrauktas į Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą. Byloje nėra ginčo dėl to, kad nuo nenaudojamos žemės sklypo nuomos sutarties sudarymo (naudojimo pradžios) praėjo daugiau kaip metai. Taigi nurodytų aplinkybių visumos buvimas leidžia teigti, kad šiuo atveju nustatytos visos sąlygos pareiškėjo valdomo žemės sklypo įtraukimui į Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų nuomojamų (naudojamų) valstybinės žemės sklypų sąrašą Aprašo 4.5 punkto pagrindu.

2014 m. balandžio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>858</sup>-163/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 4.5; 35.2

#### **6. Socialinė apsauga**

##### **6.3.1. Valstybinė socialinio draudimo senatvės pensija**

##### **6.6.1. Bylos dėl valstybinių pensijų**

*Dėl socialinio draudimo senatvės pensijos ir nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos dalies, neišmokėtos dėl prieštaravusiomis Konstitucijai pripažintų Socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinojo įstatymo nuostatų taikymo*

Apžvelgiamoje administracinėje byloje ginčas kilo dėl pareiškėjai neišmokėtos valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos (toliau – senatvės pensija) bei nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos (toliau – nukentėjusiųjų asmenų pensija) dalies. Nuo 2010 m. sausio 1 d. įsigaliojus Socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinajam įstatymui (toliau – Laikinasis įstatymas), pareiškėjai paskirtos senatvės pensija ir nukentėjusiųjų asmenų pensija buvo perskaičiuotos ir išmokėtos, taikant *inter alia* šio įstatymo atitinkamai 8 straipsnio 1 dalį bei 5 straipsnio 1 dalį. Konstitucinis Teismas 2012 m. vasario 6 d. nutarime pripažino, kad Laikinojo įstatymo 5 straipsnio 1 dalis tiek, kiek joje nustatytas sumažintų valstybinių pensijų mokėjimas jų gavėjams, kurie po pensijos paskyrimo turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos privalomosios valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, taip pat 8 straipsnio 1 dalis tiek, kiek joje nustatytas sumažintų senatvės pensijų mokėjimas šioje dalyje nurodytiems asmenims, prieštaravo Konstitucijos 48 straipsnio 1 dalies nuostatai „Kiekvienas žmogus gali laisvai pasirinkti darbą bei verslą“.

Išplėstinė teisėjų kolegija šioje byloje pirmiausia vertino, ar pareiškėja, siekdama apginti savo galbūt pažeistas teises socialinio aprūpinimo srityje, tinkamai realizavo teisę kreiptis į teismą. Šiuo aspektu buvo pažymėta, kad ginčams dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų sprendimų pensijų (taip pat ir nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų) skyrimo ir mokėjimo klausimais įstatyme yra *expressis verbis* nustatyta privaloma išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka. Vertindama įstatymuose nustatytus procesinius (procedūrinius) reikalavimus, kurių būtina laikytis, siekiant tinkamai pasinaudoti teise

kreiptis į teismą dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų sprendimų pensijų klausimais, reikšmingas yra termino, per kurį asmuo gali inicijuoti ginčo nagrinėjimą išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijoje, pradžios momento aiškinimas. Išplėstinė teisėjų kolegija nurodė, kad termino kreiptis su skundu į Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą (toliau – Fondo valdyba), kaip išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją, pradžia įstatymuose apibrėžta kaip diena, kurią asmuo sužinojo arba turėjo sužinoti apie priimtą sprendimą. Todėl nagrinėjamu atveju, įvertinusi, be kita ko, tai, jog dėl asmenims sumažintos pensijos mokėjimo atskiri administraciniai sprendimai priimti nebuvo, o sumažintos pensijos faktiškai mokėtos kiekvieną mėnesį, tiesiogiai taikant Laikinojo įstatymo nuostatas, išplėstinė teisėjų kolegija sprendė, kad reikšminga aplinkybė, su kuria sietinas momentas, kai asmuo sužinojo ar turėjo sužinoti apie galbūt pažeistas savo teises bei interesus, yra pirmosios sumažintos pensijos išmokėjimo diena.

Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pažymėjo, kad nuo 2013 m. sausio 1 d. kito teisinis reguliavimas dėl sprendimų pensijų klausimais apskundimo Fondo valdybai termino – vietoj iki tol buvusio 3 metų termino nustatytas 6 mėnesių terminas. Pareiškėja ginčą ikiteismine tvarka inicijavo po 2013 m. sausio 1 d., todėl buvo spręsta dėl konkrečioje situacijoje taikytino skundo padavimo termino. Pagal byloje susiklosčiusias aplinkybes, kai dar nepasibaigus anksčiau galiojusio teisinio reguliavimo nustatytam ilgesniam skundo padavimo terminui, įsigalioja naujas teisinis reguliavimas, nustatantis iš esmės trumpesni skundo padavimo terminą (nenustačius jokių pereinamojo laikotarpio nuostatų), kuris šio naujojo teisinio reguliavimo įsigaliojimo momentu jau būtų pasibaigęs, išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, tai iš esmės lemtų negalimumą inicijuoti ginčo nagrinėjimą privaloma išankstine ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka, taip apribojant asmens galimybę kreiptis į teismą. Atsižvelgiant į tai, buvo nuspręsta, kad šiuo konkrečiu byloje nagrinėtu atveju naujai nustatyto teisinio reguliavimo taikymas nebūtų suderinamas su Konstitucijos 30 straipsnio 1 dalyje garantuojama asmens teise į teisminę gynybą, konstituciniu teisinės valstybės principu, todėl padaryta išvada, jog taikytinas iki 2013 m. sausio 1 d. galiojęs Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo 45 straipsnyje (2005 m. gegužės 19 d. įstatymo Nr. X-209 redakcija) nustatytas 3 metų terminas skundui Fondo valdybai paduoti.

Byloje taip pat buvo vertintos faktinės aplinkybės, susijusios su tuo, kad pareiškėja su skundu, kuriame, be kita ko, prašė išmokėti jai dėl Laikinojo įstatymo taikymo negautą pensijų dalį, pirmiausia kreipėsi į Fondo valdybos teritorinį skyrių. Išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad jau šiuo prašymu pareiškėja išreiškė nesutikimą su atitinkamais teritorinio skyriaus veiksmais, t. y. siekė inicijuoti ginčą dėl teritorinio skyriaus sprendimų (veiksmų), nors ir veikė netinkamai, skundą paduodama ne įgaliotam ginčą nagrinėti subjektui. Fondo valdybos teritorinis skyrius, kaip viešojo administravimo subjektas, yra saistomas gero administravimo principo, todėl ši pareiškėjos prašymą teritorinis skyrius turėjo perduoti skundą nagrinėti įgaliotai Fondo valdybai (Viešojo administravimo įstatymo 23 str. 4 d.). Atsižvelgdama į tai, išplėstinė teisėjų kolegija sprendė, kad būtent skundo teritoriniam skyriui padavimas laikytinas pareiškėjos kreipimusi į Fondo valdybą kaip į ginčų nagrinėjimo ikiteismine tvarka instituciją. Pagal byloje nustatytas faktines aplinkybes buvo pripažinta, kad pareiškėja praleido terminą skundui Fondo valdybai paduoti dalyje dėl sprendimo (veiksmų) senatvės pensijos klausimu. Tačiau įvertinusi, kad Fondo valdyba, nors pripažino pareiškėją praleidus nurodytą terminą, vis dėlto pasisakė (išreiškė savo poziciją) ir dėl pareiškėjos iškelta ginčo iš esmės, išplėstinė teisėjų kolegija darė išvadą, kad Fondo valdyba iš esmės išnagrinėjo pareiškėjos skundą išankstine ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka. Todėl konstatuota, kad nagrinėjamu atveju ikiteisminė ginčų nagrinėjimo procedūra baigta, dėl ko kliūčių nagrinėti ginčą teisme nėra.

Išplėstinė teisėjų kolegija, įvertinusi, kad pareiškėjai laikantis įstatymo nustatytos tvarkos ir terminų pareiškus reikalavimą teisme apginti Konstitucijos 52 straipsniu garantuojamą teisę į pensiją, pažeistą taikant Konstitucijai prieštaraujantį teisinį reguliavimą, taip pat atsižvelgdama į nagrinėjamu atveju pažeistų asmens teisių pobūdį bei jų reikšmę, siekiant užtikrinti socialinį teisingumą bei asmens pasitikėjimą teise, konstatavo, kad teismas privalo pažeistas pareiškėjos teises ginti realiai ir veiksmingai. Taigi pareiškėjai kilusios pasekmės dėl Konstitucijai prieštaravusių Laikinojo įstatymo nuostatų taikymo, perskaičiuojant ir išmokant jai paskirtas pensijas, turi būti visiškai pašalintos, t. y. turi būti priteista visa pensijų nepriemoka, susidariusi dėl antikonstitucinių Laikinojo įstatymo nuostatų taikymo.

Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pasisakė ir dėl teismo sprendimo vykdymo atidėjimo. Akcentavusi, kad teismo priimtą sprendimą turi būti galima realiai įvykdyti, nesukeliant neproporcingų ir reikšmingų visuomenei ar jos daliai sunkumų, taip pat atsižvelgdama į byloje pateiktus argumentus bei informaciją apie reikalingų lėšų poreikį, siekiant pašalinti praradimus dėl Laikinojo įstatymo nuostatų taikymo, kad dėl to gali kilti grėsmė, jog negalės būti tinkamai vykdomi Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų finansiniai išsipareigojimai visiems išmokų gavėjams, išplėstinė teisėjų kolegija sprendė, kad yra

būtinybė atidėti šio teismo sprendimo vykdymą ir nustatyti, kad teismo sprendimas turi būti įvykdytas iki 2015 m. gruodžio 31 d.

2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>143</sup>-816/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 6.3.1; 6.6.1

## **7. Konkurencija**

### **7.2. Draudžiami susitarimai**

*Dėl konkurencijos teisės draudžiamo susitarimo tarp Lietuvos laivybos maklerių ir agentų asociacijos ir jos narių buvimo bei baudų už šį pažeidimą skyrimo*

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo pareiškėjų veiksmuose buvo konstatuotas susitarimas, pažeidžiantis Lietuvos Respublikos Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio bei Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio reikalavimus, ir už šiuos neteisėtus veiksmus jiems paskirtų baudų.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas patvirtino, jog Lietuvos Respublikos Konkurencijos taryba pagrįstai nustatė konkurencijos teisės draudžiamą susitarimą dėl kainų tarp Lietuvos laivybos maklerių ir agentų asociacijos (toliau – ir LLMAA) ir jos narių. Nagrinėtoje byloje LVAT vertino, ar Konkurencijos taryba ginčijamame nutarime pagrįstai konstatavo pažeidimą ir paskyrė baudas už tai, jog LLMAA ir jos nariai buvo sutarę taikyti minimalius laivų agentavimo paslaugų įkainius ir prižiūrėjo šių įkainių laikymąsi, tokiais veiksmais pažeisdami nacionalinius ir Europos Sąjungos konkurencijos teisės reikalavimus.

Kaip nustatė apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija, bylos duomenys patvirtina, kad LLMAA ir jos nariai buvo sutarę dėl bendrų agentavimo tarifų: asociacija parengė ir išspausdino brošiūras, kuriose nurodyti rekomenduojami minimalūs agentavimo tarifai ir kokiais atvejais jie taikytini, taip pat, kada rekomenduojama taikyti mažesnius tarifus. Vėliau tarifų nustatymo, tikslinimo klausimas nagrinėtas asociacijos posėdžiuose, taip pat svarstytos šių tarifų nesilaikančios įmonės. Teisėjų kolegija nustatė ir tai, kad asociacijoje buvo priimtas Etikos kodeksas, kuriame nurodyta vengti siūlyti užsakovams laivo agento paslaugas su žymiai žemesniais nei rekomenduojami tarifai. Už šio reikalavimo nesilaikymą nustatytos sankcijos, o informacija apie nustatytus tarifus buvo patalpinta asociacijos internetiniame puslapyje.

Teismas padarė išvadą, kad Konkurencijos taryba ir pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, jog paminėti veiksmai pažeidė Konkurencijos įstatymo 5 straipsnį, draudžiantį konkurenciją ribojančius susitarimus. Teismas vertino, jog nagrinėtu atveju buvo sudarytas susitarimas dėl minimalių agentavimų tarifų, kurio tikslas buvo nustatyti aukštesnes laivų agentavimo kainas, taip ribojant konkurenciją Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje. Teisėjų kolegija atsižvelgė į tai, jog toks susitarimas galėjo daryti poveikį prekybai tarp valstybių narių. Įvertinęs draudžiamame susitarime dalyvavusiems subjektams paskirtas baudas, teismas dalį iš jų sumažino. Tokį sprendimą teismas priėmė, atsižvelgęs į tai, jog pasikeitus teisės aktams, ūkio subjektų padėtis dėl skirtingų baudų dydžio pagerėjo. Kaip ne kartą yra nurodęs Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, bausmę švelninantis įstatymas galioja atgal – priešingu atveju visuomenei nepavojinga ar mažiau pavojinga veika būtų prilyginama pavojingesnei. Paskirtas baudas teismas pakoregavo, taip pat ir siekdamas didesnio jų individualizavimo, kiekvieno iš draudžiamo susitarimo dalyvių elgesio tinkamo įvertinimo ir proporcingumo principo laikymosi.

2014 m. balandžio 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>552</sup>-54/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 7.2

*Dėl atsakomybės, kylančios iš draudžiamo susitarimo, taikymo ūkio subjektui, kuris negalėjo numatyti kumuliatyvaus (bendro) susitarimo poveikio konkurencijai*

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl konkurencijos teisės pažeidimo, kylančio iš draudimo sudaryti konkurenciją ribojančius ar galinčius riboti susitarimus (Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalis, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 1 dalis).

Byloje ginčytas 2012 m. gruodžio 20 d. Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos (toliau – ir Taryba) nutarimas Nr. 2S-15 (toliau – ir Nutarimas). Šiame Nutarime konstatuota, kad nagrinėjamu atveju Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio bei Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio reikalavimai buvo pažeisti, akcinei bendrovei SEB bankas ir uždarajai akcinei bendrovei „G4S Lietuva“, akcinei



bendrovei „Swedbank“ ir uždarajai akcinei bendrovei „G4S Lietuva“, akcinei bendrovei DNB bankui ir uždarajai akcinei bendrovei „G4S Lietuva“ sudarius išpareigojimo pirkti iš vieno tiekėjo susitarimus. Konstatuota, jog dėl šių susitarimų buvo ar galėjo būti ribojamos pinigų tvarkymo paslaugų teikėjų galimybės įeiti į rinką ir plėstis joje bei inkasavimo paslaugų teikėjų galimybės įeiti į inkasavimo su pinigų įskaitymu tiesiogiai nuotolinio ryšio su banku būdu rinką ir plėstis joje.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas byloje pripažino, kad Tarybos nagrinėti vertikalūs susitarimai tarp bankų ir saugos tarnybos pripažintini draudžiamais susitarimais Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 1 dalies prasme. Tačiau teismas nurodė, jog nagrinėjamu atveju bylos specifika yra tai, kad poveikį konkurencijai sukėlė ne atskiros bankų sudarytos individualios sutartys su UAB „G4S Lietuva“, o šių sutarčių kumuliatyvus (bendras) poveikis. Teismas konstatavo, kad tokiu atveju, kaip nagrinėjamas, būtina analizuoti ir įvertinti bankų galimybes protingai numatyti sudaromų sutarčių kumuliatyvų (bendrą) poveikį konkurencijai. Taryba turėjo įrodyti, kad ūkio subjektas suvokė (galėjo suvokti) ir galėjo kontroliuoti savo sudaromų sutarčių poveikį konkurencijai, nes ši aplinkybė turi reikšmę atsakomybės taikymo prasme. Priešingas situacijos vertinimas galėtų lemti situacijas, kai atsakomybė ūkio subjektams būtų taikoma, nesant jų kaltės. Šioje bylos dalyje pareiškėjų AB DNB bankas, AB SEB bankas, AB „Swedbank“ apeliaciniai skundai tenkinti, o Nutarimo dalis dėl bankų atsakomybės panaikinta.

2014 m. balandžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>502</sup>-253/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 7.2; 7.6

## **7.5. Nesažininga konkurencija**

### **7.5.1. Klaidinanti reklama**

*Dėl reklamos pripažinimo klaidinančia, įmonei nurodžius naujas (mažesnes) prekių kainas, bet negalint pagrįsti pradinių (nesumažintų) kainų realumo*

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2013 m. gegužės 21 d. nutarimo Nr. 2S-6, kuriuo už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 5 straipsnyje įtvirtinto klaidinančios reklamos draudimo pažeidimą nubaustas pareiškėjas UAB „Komeksimas“. Atsakovas pripažino, kad pareiškėjas, savo interneto parduotuvėje siūlomų prekių aktualias kainas lygindamas su perbrauktomis tikrovės neatitinkančiomis kainomis be paaiškinimo, rinkos kainomis („Rinkos kaina“) ar buvusiomis kainomis („Kainavo“, „Sena kaina“), naudojo klaidinančią reklamą.

Pareiškėjas, nesutikdamas su atsakovo išvada, kad ginčo laikotarpiu jo naudota reklama neatitiko teisingumo kriterijaus, teigė, jog pasitelktais vaizdiniais siekė pranešti pirkėjams žinią apie įvairių kategorijų prekėms daromas nuolaidas. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija, ištyrusi ir įvertinusi Konkurencijos tarybos tyrimo metu surinktą medžiagą, pritarė pareiškėjui, jog Konkurencijos tarybos nutarime aprašytomis kainų pasikeitimo iliustracijomis išties buvo sudaroma kainų sumažinimo regimybė, skirta vartotojų reakcijai sužadinti. Tačiau nei atsakovui, nei teismui UAB „Komeksimas“ neįrodė, kad šia paklausos skatinimo priemone taikė realiai, t. y. kad jos elgesys nebuvo apsimestinis. Tikrinamoje byloje nėra surinkta faktinių duomenų, patvirtinančių, jog perbraukta skaitine išraiška buvo žymima pareiškėjo prašoma standartinė kaina, nuo kurios jis viešai deklaravo darantis tam tikrą nuolaidą ribotą laiką. Bendrovė taip pat nepagrindė savo teiginių apie rinkoje vyraujančių jos siūlomų prekių kainų lygį, šios informacijos kontekste viliodama pirkėją galimybe isigyti dominančią prekę išskirtinėmis (tariamai palankesnėmis) sąlygomis. Nurodytų aplinkybių visumos, apeliacinės instancijos teismo įsitikinimu, pakako konstatuoti, kad vertinama reklama yra klaidinanti.

2014 m. balandžio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>502</sup>-777/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 7.5.1

### **7.5.3. Nesažininga komercinė veikla vartotojų atžvilgiu**

*Dėl ant mėsos gaminių nurodytų teiginių „Jokių pridėtinių E“ ir „Sveikesnė šeima“ pripažinimo klaidinančiais*

Apžvelgiamoje byloje pareiškėjas žemės ūkio bendrovė „Nematekas“ (toliau – ir bendrovė) skundu prašė panaikinti atsakovo Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (toliau – ir Tarnyba) 2012 m.

rugsėjo 28 d. nutarimą „Dėl ŽŪB „Nematekas“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ (toliau – ir Nutarimas). Nutarimu Taryba pareiškėjui už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimą skyrė 10 000 Lt baudą. Atsakovas nustatė, jog bendrovė reklamavo mėsos gaminius, ant produktų pakuočių nurodydama gaminių savybes, kurių jie neturi.

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija pažymėjo, kad atsižvelgiant į Tarybos nutarimu konstatuotą Reklamos įstatymo nuostatos pažeidimą, nagrinėjamos bylos esmė – įvertinti pareiškėjo ant mėsos gaminių linijos „Jokių pridėtinių E“ esančių teiginių atitiktį tų mėsos gaminių savybėms. Teisėjų kolegija pabrėžė, kad nagrinėjamu atveju nėra taip svarbu, koks konkrečiai nitratų kiekis yra aptariamame prieskonių mišinyje, svarbiausia nustatyti, ar šios medžiagos pateko į aptariamus mėsos gaminius. Teisėjų kolegijos nuomone, pareiškėjo naudojamas teiginys „Jokių pridėtinių E“ reiškia, kad į pakuotėje, ant kurios yra toks teiginys, esančius gaminius, jų gamybos metu nebuvo įdėta konkrečių E žymimų priedų – fosfatų, nitritų, konservantų. To tikisi vidutinis vartotojas, perskaitęs tokį teiginį ir priimdamas sprendimą, ar tokį gaminį pirkti. Tačiau prieskonių mišinyje *Pure Taste Frankfurter +AC*, t. y. prieskoniuose, kurie dedami į mėsą (žaliavą), iš kurios gaminami konkretūs mėsos gaminiai – linijos „Jokių pridėtinių E“ dešrelės, dešros – yra nitratų, nitritų, fosfatų. Šis prieskonių mišinys, kaip viena iš sudedamųjų mėsos gaminių dalių, yra įdedamas į mėsą, t. y. mėsoje šių prieskonių mišinio, kartu ir jame esančių nitratų, nitritų, fosfatų natūraliai neatsiranda. Tai, kad konkrečiose prieskoninėse žolelėse nitratų kiekis yra natūralus, šiuo atveju nėra reikšminga, nes pareiškėjas, gamindamas konkrečius mėsos gaminius, aptariamą prieskonių mišinį papildomai įdeda į mėsą dėl skonio ar kitų savybių. Taigi atsižvelgiant į aptariamų mėsos gaminių gamybos specifiką, t. y., kad juos gaminant naudojamas prieskonių mišinys, kuriame yra nitritų, nitratų, fosfatų, ant jų pakuotės pateikiamas teiginys „Jokių pridėtinių E Be fosfatų Be nitritų Be konservantų“ yra neteisingas, klaidinantis vartotojus.

Apeliacinės instancijos teismas pasisakė ir dėl kitų teiginių, nurodytų ant ištirtų pareiškėjo gaminių. Vienas iš jų – teiginys „Sveikesnė šeima“. Teisėjų kolegija pritarė tiek Nutarime, tiek pirmosios instancijos teismo sprendime pateiktam argumentavimui, kuriuo konstatuota, kad pareiškėjas teiginį „Sveikesnė šeima“ naudoja, neturėdamas teisės to daryti, taip vidutiniam vartotojui sudarydamas išpūdį, jog juo pažymėti gaminiai skirti besirūpinantiems sveikesniu maistu.

2014 m. balandžio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>525</sup>-840/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 7.5.3

## **7.6. Konkurencijos tarybos įgaliojimai, teisės ir pareigos**

*Dėl Konkurencijos tarybos pareigos svarstyti ūkio subjekto pateiktus išsipareigojimus*

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl konkurencijos teisės pažeidimo, kylančio iš draudimo sudaryti konkurenciją ribojančius ar galinčius riboti susitarimus (Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalis, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 1 dalis). Byloje ginčijamas 2012 m. gruodžio 20 d. Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos (toliau – ir Taryba) nutarimas Nr. 2S-15 (toliau – ir Nutarimas).

Konkurencijos tarybos tyrimo metu buvo pateikti UAB „G4S Lietuva“ išsipareigojimai, kuriais ūkio subjektas siekė nutraukti tyrimą, patvirtinus išsipareigojimus Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies pagrindu. Pagal Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punktą Konkurencijos taryba priima nutarimą tyrimą nutraukti, jeigu veiksmai nepadarė esminės žalos įstatymų saugomiems interesams, o ūkio subjektas, įtariamas pažeidęs įstatymą, geranoriškai nutraukė veiksmus ir pateikė Konkurencijos tarybai rašytinį išsipareigojimą tokių veiksmų neatlikti ar atlikti veiksmus, šalinančius įtariamą pažeidimą ar sudarančius prielaidas jo išvengti ateityje. Tarybos reakcija į UAB „G4S Lietuva“ pateiktus išsipareigojimus buvo 2012 m. gegužės 28 d. raštas, kuriame nurodoma informacija, jog išsipareigojimų klausimas bus sprendžiamas, pabaigus tyrimą. Priimdama Nutarimą, Taryba išsprendė ir išsipareigojimų klausimą, konstatuodama, jog nėra pagrindo jų patvirtinti.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas konstatavo, kad Tarybos atliktas UAB „G4S Lietuva“ išsipareigojimų vertinimas nebuvo tinkamas. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad Taryba turi suteikti galimybę ūkio subjektui pateikti išsipareigojimus, kuriuos Taryba galėtų įvertinti, sprendama dėl jų turinio. Išsipareigojimų vertinimas iš esmės gali būti skirstomas į bendrųjų formos reikalavimų vertinimą ir išsipareigojimų pagrįstumo (atitikties Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punkte numatytiems kriterijams) vertinimą. Ūkio subjektams pateikus Konkurencijos įstatymo reikalavimus atitinkančius išsipareigojimus, Taryba turi juos vertinti. Jeigu ūkio subjekto pateikti išsipareigojimai neatitinka esminių

formos reikalavimų ir Taryba negali įvertinti jų atitikties Konkurencijos įstatyme numatytiems kriterijams, ūkio subjektas turi būti informuotas apie tai, jam suteikiant galimybę pateikti išsipareigojimus, kurie suteiktų galimybę vertinti jų atitiktį nustatytiems kriterijams.

Teismas nurodė, kad nagrinėjamoje byloje formos prasme netinkami UAB „G4S Lietuva“ išsipareigojimai buvo įvertinti, jau priėmus Nutarimą byloje. Nutarime Taryba nepakankamai motyvavo UAB „G4S Lietuva“ pateiktus išsipareigojimus, nevertino jų individualiai. Tai iš dalies buvo nulemta ir to, jog Taryba neturėjo aiškių išsipareigojimų, kuriuos apskritai galėtų vertinti ir analizuoti. Šioje dalyje teismas grąžino bylą Konkurencijos tarybai papildomam tyrimui atlikti.

2014 m. balandžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>502</sup>-253/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 7.2; 7.6

## **9. Mokestiniai ginčai**

### **9.3. Pridėtinės vertės mokestis:**

#### **9.3.2. Apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu momentas ir apmokestinamoji vertė**

*Dėl importuotojo pareigos mokėti importo PVM už prekes, kurios, pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, nebuvo nustatytais terminais išgabentos į kitą valstybę narę, bet parduotos Lietuvoje, kurioje buvo sumokėtas ir šių prekių pardavimo PVM*

Apžvelgiamoje byloje ginčas buvo kilęs dėl pareiškėjo mokestinės prievolės sumokėti importo PVM bei su juo susijusias sumas (baudą ir delspinigius). Šis importo PVM buvo apskaičiuotas dėl to, kad jis importavo prekes, kurios buvo deklaruotos kaip prekės skirtos išvežti į kitą valstybę narę, tačiau per teisės aktuose nustatytą terminą jų į kitą valstybę narę pareiškėjas neišgabeno, bet pardavė Lietuvoje.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 35 straipsnio 1 dalis nustato, kad importo PVM neapmokestinamos importuojamos prekės, jeigu importo metu žinoma, kad tos pačios prekės yra skirtos išgabenti ir bus išgabentos į kitą valstybę narę, o importuotojo prekių tiekimas iš Lietuvos Respublikos į kitą valstybę narę pagal šio Įstatymo VI skyriaus nuostatas apmokestinamas taikant 0 procentų PVM tarifą. Šio straipsnio 2 dalis numato, kad šio straipsnio nuostatos taikomos, jeigu importuotojas yra registruotas PVM mokėtoju Lietuvos Respublikoje, o prekės išgabenamoms į kitą valstybę narę per terminą, ne ilgesnį kaip 1 mėnuo nuo apmokestinimo momento, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnio 12 arba 13 dalyje, dienos. Dėl objektyvių aplinkybių gali būti nustatytas ir ilgesnis išgabavimo terminas. Byloje nebuvo ginčo, jog prekės, kurios buvo importuotos į Lietuvos Respubliką, per Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 35 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą nebuvo išgabentos į kitą valstybę narę. Atitinkamai pasibaigus šiam terminui pareiškėjo iš ne Europos Sąjungos į Lietuvos Respublikos teritoriją importuotos prekės, kurios nebuvo išvežtos į kitą valstybę narę, tapo importuotomis Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 3 straipsnio 3 dalies prasme ir pareiškėjui atsirado prievolė apskaičiuoti importo PVM.

Kadangi nagrinėtu atveju pareiškėjas šios mokestinės prievolės nevykdė ir nustatyta tvarka neapskaičiavo importo PVM, todėl LVAT teisėjų kolegija pripažino, jog mokesčių administratorius pagrįstai apskaičiavo 86 905 Lt importo PVM.

Pareiškėjo apeliaciniame skunde nurodytos aplinkybės, jog jis ginčo importuotas prekes pardavė ir sumokėjo į valstybės biudžetą pardavimo PVM, t. y. faktiškai sumokėjo ginčijamą importo PVM sumą, LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, yra susijusios su reikalavimais dėl PVM sumų įtraukimo į PVM atskaitą ir neturi jokios įtakos sprendžiant klausimą, ar pareiškėjas įvykdė mokestinę prievolę per įstatyme nustatytą terminą apskaičiuoti importo PVM. Aplinkybės dėl importo PVM įtraukimo į PVM atskaitą nebuvo šio mokestinio ginčo nagrinėjimo dalykas, todėl teisėjų kolegija jų netyrė ir nevertino.

2014 m. balandžio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>442</sup>-1005/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 10.6.1.3

## **11. Nuosavybės teisių atkūrimas**

### **11.2. Prašymų atkurti nuosavybės teises pateikimo tvarka ir terminai**

*Dėl teisėto lūkesčio atsiradimo iš valdžios institucijos veiksmų, kaip pagrindo atnaujinti terminą nuosavybės teises patvirtinantiems dokumentams pateikti*

Apžvelgiamoje byloje pareiškėjas kreipėsi į teismą, prašydamas atnaujinti terminą nuosavybės teises patvirtinantiems dokumentams pateikti. Pareiškėjas be kitų teiginių nurodė, kad nuosavybės teisių atkūrimo procesą administruojančios valdžios institucijos neveikė tinkamai ir jį suklaidino.

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija įvertino, kad valdžios institucija nagrinėjama atveju nesivadovavo gero viešojo administravimo principais, tinkamai neinformavo pretendento apie konkrečius būtinus pateikti dokumentus. Todėl pripažinta, kad pareiškėjo elgesys buvo objektyviai nulemtas kompetentingos institucijos veiksmų. Tokios aplinkybės pripažintos svarbiomis termino atnaujinimo priežastimis.

Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad institucijos veiksmai leido suprasti, jog pati institucija nemano, kad terminas pateikti nuosavybės teises patvirtinančius dokumentus yra praleistas ir pretendento įpėdinei, taip pat pareiškėjui, kuris šiai mirus, tapo testamentiniu jos įpėdiniu, suteikė pagrįstą lūkestį, kad nuosavybės teisės į P. S. priklausiusią žemę bus atkurtos. Institucija nepriėmė sprendimo, kuriuo būtų atsisakyta atkurti nuosavybės teises į P. S. iki nacionalizacijos valdytą žemę. Priešingai, Kretingos rajono žemėtvarkos skyrius kreipėsi į Lietuvos centrinę valstybės archyvą, prašydamas pateikti informaciją apie P. S. iki nacionalizacijos valdytą žemę. Kretingos rajono žemėtvarkos skyriaus Žemės valdymo nuosavybės teisėmis faktą įrodančių dokumentų nagrinėjimo komisija 2010 m. gegužės 25 d. nagrinėjo Lietuvos centrinio valstybės archyvo pateiktų dokumentų tinkamumą žemės valdymo nuosavybės teise faktui patvirtinti. Nustačiusi, kad turimų dokumentų nepakanka, minėta komisija pasiūlė S. S. kreiptis į teismą dėl žemės valdymo nuosavybės teise fakto patvirtinimo. Kretingos rajono žemėtvarkos skyrius 2010 m. spalio 18 d. raštu dar kartą pasiūlė kreiptis į teismą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo. Kretingos rajono apylinkės teismui 2011 m. gruodžio 27 d. sprendimu nustatius juridinę reikšmę turintį faktą, kad P. S. paveldėjo iš tėvo 32,63 ha žemės sklypą, kurį valdė nuosavybės teisėmis iki žemės nacionalizacijos, Kretingos rajono žemėtvarkos skyrius priėmė išvadas, kuriomis patvirtino P. S. teisę atkurti nuosavybės teises į 8,43 ha žemės (*duomenys neskelbtini*) kaime, Kretingos rajone, kurią S. S. pageidavo gauti lygiaverčiu sklypu (*duomenys neskelbtini*) kadastro vietovės teritorijoje, ir 24,20 ha žemės, kurią S. S. pageidavo gauti lygiaverčiu sklypu (*duomenys neskelbtini*) kadastro vietovės teritorijoje. Tokiais veiksmais S. S., kurios įpėdinis yra pareiškėjas, buvo sukurtas teisėtas lūkestis, kad nuosavybės teisės į P. S. žemę bus atkurtos.

2014 m. balandžio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A<sup>492</sup>-801/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 11.2

## **14. Teritorijų planavimas**

### **14.6. Valstybinė teritorijų planavimo priežiūra**

*Dėl teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą vykdančios institucijos atliekamo detaliojo plano tikrinimo nutraukimo, kai paaiškėja, jog negalėjo būti sudaryta detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo sutartis*

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą vykdančios institucijos 2013 m. vasario 8 d. sprendimo, kuriuo nutrauktas ginčo žemės sklypo detaliojo plano patikrinimas, teisėtumo ir pagrįstumo.

Bylos medžiaga patvirtino, jog pareiškėjas 2010 m. sausio 20 d. raštu kreipėsi į Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorių, prašydamas perduoti detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teises ir pareigas ir sudaryti šių teisių perdavimo sutartį, siekiant parengti detalųjį planą ir iki 96 kv. m. įsiterpusį laisvos valstybinės žemės plotą prijungti prie pareiškėjo valdomo žemės sklypo. 2010 m. birželio 30 d. ši sutartis buvo sudaryta. Pareiškėjas parengė ginčo žemės sklypo detalųjį planą ir atsakovui pateikė prašymą atlikti teritorijų planavimo dokumento patikrinimą ir išduoti tikrinimo aktą. Valstybinę teritorijų priežiūrą vykdanči institucija, vadovaudamasi aplinkos ir žemės ūkio ministrų 2012 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. D1-904/3D-844 patvirtinto Teritorijų planavimo dokumentų tikrinimo tvarkos aprašo (toliau – ir

Aprašas) 8.1 punktu ir nustačiusi, kad pareiškėjas negali būti planavimo organizatoriumi (nebuvo planuojamo prijungti laisvos valstybinės žemės ploto valdytojas ar naudotojas), teritorijų planavimo dokumento patikrinimą nutraukė.

Minėtas Aprašo 8.1 punktas numato, kad dokumento patikrinimas nutraukiamas paaiškėjus, kad planavimo organizatorius nėra asmuo, nurodytas Teritorijų planavimo įstatymo 8, 14 ir 20 straipsniuose, arba dokumento rengėjas neatitinka reikalavimų, nurodytų Teritorijų planavimo įstatymo 36 straipsnyje. Ginčui aktualios redakcijos Teritorijų planavimo įstatymo (2004 m. sausio 15 d. įstatymo Nr. IX-1962 redakcija) 20 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta, kad detaliojo teritorijų planavimo organizatoriai yra savivaldybės administracijos direktorius ar valstybinės žemės valdytojai. To paties straipsnio 2 dalyje reglamentuota, kad savivaldybė ar valstybinės žemės valdytojai Vyriausybės nustatyta tvarka, atvejais ir sąlygomis gali sudaryti sutartį dėl detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo žemės sklypų valdytojui ar naudotojui.

Dėl pastarosios nuostatos LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog savivaldybės administracijos direktoriaus teisė perduoti detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teises ir pareigas nėra absoliuti, o saistoma teisės aktų nustatytų reikalavimų. Vienas iš tokių reikalavimų, siekiant įgyvendinti Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio 2 dalies nuostatą, yra tai, kad detaliojo teritorijų planavimo organizatorius būtų žemės sklypų valdytojas ar naudotojas. Taigi šios nuostatos lingvistinė ir prasmės loginė analizė suponuoja išvadą, kad savivaldybės administracijos direktorius ar valstybinės žemės valdytojas teritorijų planavimo organizatoriaus teises ir pareigas gali perduoti tik asmenims, kurie yra planuojamų žemės sklypų valdytojai ar naudotojai. Nebuvimas tokiu asmeniu (žemės sklypų valdytoju ar naudotoju) eliminuoja savivaldybės administracijos direktoriaus galimybę pasinaudoti normoje numatyta teise – perduoti teritorijų planavimo organizatoriaus teises ir pareigas.

Byloje nebuvo duomenų, įrodymų, jog pareiškėjas valdė, naudojo ar disponavo siekiama prisijungti įsiterpusia valstybinės žemės teritorija. Atsižvelgiant į tai buvo pripažinta, jog jis nelaikytinas planuojamo prijungti iki 96 kv. m įsiterpusio laisvo valstybinės žemės ploto nei valdytoju, nei naudotoju. Kadangi pareiškėjas nėra nei šio žemės sklypo valdytojas, nei naudotojas Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio prasme, tai jis negali būti ir detaliojo teritorijų planavimo organizatoriumi.

Teritorijų planavimo dokumentų tikrinimo, atliekamo teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą pagal kompetenciją vykdančioje institucijoje, tvarką nustato minėtas Aprašas, kurio 7.1 punkte įtvirtinta, jog dokumento tikrinimo metu patikrinama, ar planavimo organizatorius yra asmuo, nurodytas Teritorijų planavimo įstatymo 8, 14 ir 20 straipsniuose. To paties Aprašo 8 punkte nurodyti atvejai, kai dokumento patikrinimas nutraukiamas, įskaitant minėtą 8.1 punkte nurodytą atvejį.

Atsižvelgusi į aptartą teisinį reguliavimą, LVAT teisėjų kolegija padarė išvadą, jog nustačius, kad pareiškėjui negali būti perduotos teritorijų planavimo organizatoriaus teisės ir pareigos (būti teritorijų planavimo organizatoriumi) teritorijų planavimo dokumento patikrinimas nutrauktas teisėtai ir pagrįstai.

2014 m. balandžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>525</sup>-1061/2014  
Procesinio sprendimo kategorijos: 14.3.2; 14.3.3

## **16. Valstybės tarnyba**

### **16.5. Valstybės tarnautojų socialinės ir kitos garantijos**

*Dėl pareigūnų teisės gauti naujas tarnybinės uniformos dalis, pasibaigus tarnybinės uniformos dalių dėvėjimo terminui, bei žalos, patirtos dėl laiku neišduotų tarnybinės uniformos dalių, atlyginimo*

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Šiaulių tardymo izoliatoriaus (toliau – Šiaulių TI) pareigūnų teisės gauti naujas tarnybinės uniformos dalis, pasibaigus tarnybinės uniformos dalių dėvėjimo terminui, bei žalos, patirtos dėl laiku neišduotų tarnybinės uniformos dalių, atlyginimo. LVAT nustatė, jog pareiškėjai skunde iš esmės prašė teismo įpareigoti Šiaulių TI išduoti jiems tarnybinės uniformos dalis, sudarančias vieną tarnybinės uniformos komplektą, kurių dėvėjimo terminas pasibaigė ir kurios jiems nebuvo išduotos, o už likusias neišduotas tarnybinės uniformos dalis, kurių dėvėjimo terminas yra pasibaigęs, priteisti iš atsakovo Lietuvos valstybės, atstovaujamos Šiaulių TI, patirtą žalą, kurią pareiškėjai apskaičiavo kaip neišmokėtą piniginę kompensaciją už neišduotas tarnybinės uniformos dalis.

Dėl pareiškėjų reikalavimo įpareigoti atsakovą Šiaulių TI išduoti pareiškėjams tarnybinės uniformos dalis išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog tokio pobūdžio administracinėse bylose Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuota vieninga praktika dėl institucijos pareigos nustatytais terminais aprūpinti pareigūnus uniformomis. Išplėstinė teisėjų kolegija darė išvadą, kad pirmosios instancijos teismas,

konstatavęs, jog atsakovas Šiaulių TI neatliko teisės aktuose įtvirtintos pareigos aprūpinti pareiškėjus naujomis tarnybinės uniformos dalimis, pasibaigus šių pareiškėjų uniformos dalių dėvėjimo terminui, pagrįstai ir teisėtai įpareigojo atsakovą Šiaulių TI nustatyta tvarka išduoti pareiškėjams tarnybinės uniformos dalis, kurios sudaro vieną uniformos komplektą, kurių dėvėjimo terminas pasibaigė ir kurios nebuvo pareiškėjams išduotos.

Dėl pareiškėjų reikalavimo atlyginti patirtą žalą, įvertinusi pareiškėjų skunde suformuluotą reikalavimą dėl piniginės sumos priteisimo, šio reikalavimo pagrindimą, atsižvelgusi į tai, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje nuolat pažymima, jog galimi pareigūno turėti nuostoliai dėl uniformos neišdavimo laiku turėtų būti kompensuojami taikant žalos atlyginimo institutą, išplėstinė teisėjų kolegija darė išvadą, kad pareiškėjai prašė atlyginti jiems padarytą turtinę žalą, kuri pasireiškė pareiškėjų išlaidomis, jiems savo lėšomis įsigyjant aprangą ir avalynę, kurias jie dėvėjo vietoj jiems neišduotų naujų tarnybinės uniformos dalių, taip pat išlaidomis tarnybinės uniformos dalims, kurių dėvėjimo terminas buvo pasibaigęs, taisyti. Pagal Civilinio kodekso (toliau – ir CK) 6.249 straipsnio 1 dalį, jeigu šalis nuostolių dydžio negali tiksliai įrodyti, tai jų dydį nustato teismas. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2003 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 128 patvirtintos Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių jaunesniųjų pareigūnų, pareigūnų, vyresniųjų ir vyriausiųjų pareigūnų tarnybinės uniformos dėvėjimo tvarkos 1 punkte įtvirtintas kompensacijos dydis (30 proc. nuo uniformos dalių vertės) laikytinas protingu ir adekvaciau pareiškėjų patirtiems nuostoliams dėl uniformų dalių neišdavimo. Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pažymėjo, jog yra galimi ir kiti žalos dydžio nustatymo būdai. Atsakovai byloje neįrodinėjo, jog toks pareiškėjų patirtų nuostolių dydžio apskaičiavimas yra nepagrįstas, neatitinka protingumo ar proporcingumo principu.

Nutartyje pažymėta, jog nagrinėjamu atveju taikytinos Darbo kodekso nuostatos, reglamentuojančios darbdavio materialinę atsakomybę (Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto 8 str. 2 d., Valstybės tarnybos įstatymo 5 str.). Darbo kodekso 248 straipsnio 3 punkte *inter alia* numatyta, kad darbdavio materialinė atsakomybė atsiranda, kai pažeidžiami darbuotojo turtiniai interesai, o šio kodekso 249 straipsnyje *inter alia* įtvirtinta, kad darbdavys pagal CK normas privalo atlyginti žalą, padarytą dėl darbuotojo turtinių interesų pažeidimo. Įvertinusi pirmiau išvardytas teisės aktų nuostatas bei tai, kad pareiškėjams žala kilo būtent tarnybos teisiniuose santykiuose atsakovui netinkamai vykdant savo pareigą laiku išduoti tarnybinės uniformos dalis, išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad tinkamu atsakovu pareiškėjų patirtai turtinei žalai atlyginti laikytinas pareiškėjų darbdavys Šiaulių TI, o ne Lietuvos valstybė.

2014 m. balandžio 10 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>261</sup>-1032/2014 Procesinio sprendimo kategorija 15.2.3.1; 16.5

## **17. Bylos dėl norminių administracinių aktų teisėtumo**

### **17.1. Centrinų valstybinių administravimo subjektu**

*Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. IV-460 patvirtinto Abonento teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašo dalies teisėtumo*

Išplėstinė teisėjų kolegija, įvertinusi pareiškėjo ginčytų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. IV-460 patvirtinto Abonento teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatų turinį bei prašymo argumentus, pažymėjo, jog prašyme keliamus klausimus galima suskirstyti į tris grupes: 1) pareiškėjo nuomone, Ryšių reguliavimo tarnyba, priimdama kai kurias ginčijamas Aprašo nuostatas, susijusias su centrinės duomenų bazės (toliau – CDB) administratoriaus parinkimu ir jo paslaugų kainodaros nustatymu, tam neturėjo įgaliojimų ir viršijo jai

<sup>1</sup> Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2003 m. balandžio 25 d. įsakymu Nr. 128 patvirtintos Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos bei jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių jaunesniųjų pareigūnų, pareigūnų, vyresniųjų ir vyriausiųjų pareigūnų tarnybinės uniformos dėvėjimo tvarkos 1 punkte nustatyta, kad pareigūnams, kurių turima tarnybinė uniforma tinkama dėvėti tarnyboje ir kuriems pagal patvirtintas tarnybinės uniformos dėvėjimo normas priklauso išduoti atskiras uniformos dalis, vietoj jų gali būti mokama pinigine kompensacija – 30 procentų priklausančios išduoti tarnybinės uniformos vertės, apskaičiuotos pagal tuo metu galiojančias kainas.

teisės aktais suteiktą kompetenciją; 2) keliamos abejonės Apraše nustatytos CDB administratoriaus finansavimo sistemos, jo teikiamų paslaugų kainodaros teisėtumu; 3) keliamas klausimas dėl tam tikrų ginčijamų Aprašo nuostatų teisėtumo konkurencijos teisės požiūriu.

Vertindama pareiškėjo argumentus dėl Ryšių reguliavimo tarnybos kompetencijos ir įgaliojimų, nustatant Aprašo 38 punkte įpareigojimą mobiliojo ryšio operatoriams sudaryti sutartį su CDB administratoriumi, joje numatant tokias kainas, kokios nustatomos Ryšių reguliavimo tarnybos ir CDB administratoriaus sutartyje, taip pat Aprašo 42 ir 46 punktais nustatant CDB administratoriaus parinkimo tvarką, pagal kurią ji viešo konkurso tvarka išrenka CDB administratorių 10 metų terminui bei nustato viešo konkurso sąlygas, išplėstinė teisėjų kolegija pirmiausia pastebėjo, kad Universaliųjų paslaugų direktyva, įtvirtinanti nuostatas dėl abonentų teisės išlaikyti abonentinį numerį, nenurodo išsamių numerių perkėlimo sistemos organizavimo ypatumų bei kokį šios sistemos organizavimo modelį valstybės narės turėtų pasirinkti. Kadangi vidaus rinka, t. y. ir Universaliųjų paslaugų direktyvos reguliuojama sritis, yra priskiriama pasidalijamajai Europos Sąjungos ir valstybinių narių kompetencijai, išplėstinė teisėjų kolegija padarė išvadą, kad valstybės narės gali savo nuožiūra nustatyti tuos numerių sistemos perkėlimo organizavimo aspektus, kurie nėra reglamentuoti minėtoje direktyvoje, taigi pats savaime tam tikro konkretaus modelio pasirinkimas, įgyvendinant numerio perkėlimumo galimybę, negali būti vertinamas kaip tinkamas ar netinkamas direktyvos prasme. Į Lietuvos teisinę sistemą minėtos direktyvos nuostatos buvo perkeltos Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalimi, kurioje, be kita ko, įtvirtinta, jog viešųjų ryšių tinklų ir viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjai Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytais sąlygomis ir terminais savo lėšomis užtikrina abonentų teisę išlaikyti abonentinį numerį, kai yra keičiamas telefono ryšio paslaugų teikėjas ar paslaugų teikimo vieta arba būdas. Taigi įstatymų leidėjas pavedė Ryšių reguliavimo tarnybai nustatyti sąlygas ir terminus, pagal kuriuos viešųjų ryšių tinklų ir viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjai turės užtikrinti numerio perkėlimo galimybę vartotojams. Atsižvelgiant į Ryšių reguliavimo tarnybos veiklos sritį, funkcijas bei tikslus, buvo nurodyta, kad įstatymų leidėjas, pavesdamas Ryšių reguliavimo tarnybai nustatyti „sąlygas ir terminus“, kuriais vartotojams užtikrinama numerių perkėlimo galimybė, būtent šiai institucijai pavedė nustatyti visas su numerių perkėlimu susijusias detales, *inter alia* parinkti numerių perkėlimo sistemos modelį, CDB administratoriaus išrinkimo tvarką ir sąlygas, jo veiklos finansavimo tvarką ir t. t., todėl terminas „sąlygos ir terminai“ buvo įvertintas kaip itin platus ir apimantis įgaliojimą sukurti visą numerių perkėlimo sistemos teisinio reguliavimo mechanizmą. Išplėstinė teisėjų kolegija padarė išvadą, kad nėra pagrindo teigti, jog Ryšių reguliavimo tarnyba viršijo savo kompetenciją, patvirtindama Aprašą, t. y. nustatydamą abonentų teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygas bei tvarką, bei *inter alia* apibrėždamą CDB administratoriaus išrinkimo tvarką, terminą bei jo paslaugų finansavimą.

Spręsdama klausimą dėl Aprašo nuostatų, įtvirtinančių CDB administratoriaus veiklos finansavimą, atitikties Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje įtvirtintam kainų pagrįstumo sąnaudomis principui, išplėstinė teisėjų kolegija pirmiausia pažymėjo, kad teismas nevertina ginčijamo administracinio akto bei veiksmų (ar neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 3 str. 2 d.). Klausimai dėl konkretaus abonentinių numerių perkėlimo modelio pasirinkimo tikslingumo, konkrečios kainos už abonentinių numerių perkėlimo sąnaudas apskaičiavimo ir pan., iš esmės yra susiję vien su ekonominio pobūdžio ar politinio tikslingumo vertinimu, todėl nagrinėjamai bylai teisės taikymo požiūriu nėra reikšmingi. Buvo pastebėta, kad Universaliųjų paslaugų direktyva siekiama veiksmingos vartotojų teisių apsaugos. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Aprašo 14 ir 15 punktus abonentinių numerių perkėlimas vartotojams yra nemokamas, padaryta išvada, jog pagal Lietuvoje pasirinktą ir Apraše įtvirtintą modelį, Lietuvos vartotojų interesai numerių perkėlimumo aspektu yra neabejotinai apsaugoti. Įvertinusi, be kita ko, nuostatas dėl CDB administratoriaus veiklos tikslo ir paskirties, jo atliekamų funkcijų, taip pat viešo konkurso sąlygas, pagal kurias buvo išrinktas CDB administratorius, išplėstinė teisėjų kolegija sprendė, jog nėra pagrindo teigti, kad CDB administratoriaus išrinkimo tvarka ir jo kainodaros principai Apraše buvo nustatyti tokiu būdu, kuris pažeistų Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje įtvirtintas nuostatas.

Dėl Aprašo nuostatų, pasak pareiškėjo, prieštaraujančių konkurencijos teisės principams, pirmiausia buvo pastebėta, kad Aprašo 30 punkto neteisėtumas iš esmės grindžiamas netinkamo modelio Lietuvos atveju pasirinkimu, tačiau šiuo aspektu buvo sutikta su atsakovo pozicija šiuo klausimu, jog pats savaime vienas modelis negali būti vertinamas kaip pranašesnis už kitus, nes kiekviena Europos Sąjungos valstybė narė jį pasirenka, atsižvelgdama į skirtingas aplinkybes konkrečiu atveju. Buvo pripažinta, kad pareiškėjas tinkamai nepagrindė Aprašo 30 punkto prieštaravimo veiksmingos konkurencijos užtikrinimo principui. Taip pat nenustatytas Aprašo 37 punkto prieštaravimas Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalims, draudžiančioms viešojo administravimo subjektams privilegijuoti atskirus ūkio subjektus. Buvo pažymėta,

kad CDB administratorius buvo išrinktas viešo konkurso būdu, visi konkurso dalyviai buvo vertinami atsižvelgiant į tuos pačius kriterijus, kurie buvo nukreipti nustatyti, kurio ūkio subjekto pasiūlymas užtikrintų efektyviausią centrinės duomenų bazės administravimą ir mažiausią teikiamų paslaugų kainą; CDB administratoriaus išrinkimo kriterijai, jo veiklos principai buvo aiškūs ir žinomi iš anksto, todėl nėra jokio pagrindo teigti, jog vėlesnė išrinkto CDB administratoriaus veikla ir atitinkamų užmokesčių, pasiūlytų viešo konkurso metu, gavimas lemia jo privilegijavimą prieš kitus ūkio subjektus.

2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas administracinėje byloje Nr. I<sup>146</sup>-5/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 17.1

*Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2001 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 260 patvirtintų Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų registravimo taisyklių dalies teisėtumo*

Apžvelgiamoje byloje buvo vertintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2001 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 260 patvirtintų Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų registravimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 14.6 punkto ir 86.7 punkto teisėtumas tuo aspektu, ar šiose nuostatose įtvirtintas reguliavimas, kaip galimai ribojantis (savaržantis) transporto priemonės savininko nuosavybės teisės, galėjo būti nustatytas žemesnės teisinės galios nei įstatymas teisės akte, ir ar šis reguliavimas atitinka iš Konstitucijos 23 straipsnio 1 ir 2 dalių bei teisinės valstybės principo kylančius proporcingumo reikalavimus.

Vertindama Taisyklių 14.6 punkto, nustatančio, kad „Lietuvos Respublikoje neregistruojamos <...> neidentifikuotos transporto priemonės“, teisėtumą, išplėstinė teisėjų kolegija pirmiausia pastebėjo, kad pagal Saugaus eismo automobilių keliais įstatymą (toliau – Įstatymas) dalyvauti viešajame eisme Lietuvos Respublikoje leidžiama nustatyta tvarka įregistruotoms motorinėms transporto priemonėms, priekaboms (25 str. 2 d., 27 str. 1 d.). Tokiu reguliavimu, pasak išplėstinės teisėjų kolegijos, atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo praktiką, neabejotinai yra ribojama (savaržoma) transporto priemonės savininko nuosavybės teisė; ši teisė pirmiausia yra ribojama (savaržoma) būtent įstatymu, o ne žemesnės galios teisės aktu. Vadovaudamasi teisiniu reguliavimu, įtvirtintu Įstatyme (2 str. 32 d., 10 str. 5 d. 3 p., 2 str. 41 d.), išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, jog, įtvirtindamas bendrą draudimą neregistruotoms transporto priemonėms dalyvauti viešajame eisme Lietuvos Respublikos teritorijoje, įstatymų leidėjas taip pat nustatė, jog gali būti registruojamos tik tokios transporto priemonės, kurių tapatumas yra nustatytas, t. y. kurios yra identifikuotos pagal atitinkamus objektyvius jas identifikuojančius duomenis (požymius). Kitaip tariant, įtvirtino reikalavimą, jog šiame eisme dalyvauti tik tos transporto priemonės, kurių tapatumas yra nustatytas. Savo ruožtu Taisyklėse įtvirtinto teisinio reguliavimo pagrindu buvo padaryta išvada, kad transporto priemonės identifikavimu šio norminio teisės akto prasme turi būti laikomas Taisyklių 47 punkte nurodytų bei registruotinių (techninių, identifikavimo) šios priemonės duomenų nustatymas ir (ar) jų (duomenų) tapatumo su transporto priemonės registravimui teikiamuose dokumentuose esančiais duomenimis arba Kelių transporto priemonių registre esančiais įrašais sutikrinimas; atitinkamai „neidentifikuota transporto priemonė“ ginčijamo Taisyklių 14.6 punkto prasme yra laikytina tokia transporto priemonė, kurios (1) apžiūros metu nustatyti techniniai, identifikavimo duomenys nesutampa su registravimui teikiamuose dokumentuose esančiais duomenimis arba Kelių transporto priemonių registre esančiais įrašais, ir nėra galimybės nustatyti tikrųjų šių duomenų, arba (2) nėra nustatomi minėti duomenys, kurie (ar kurių visuma) leistų identifikuoti konkrečią (teikiamą registruoti) transporto priemonę. Atsižvelgdama į tai, išplėstinė teisėjų kolegija padarė išvadą, kad Taisyklių 14.6 punktas nenustato naujo transporto priemonių neregistruavimo pagrindo, kuris nebūtų įtvirtintas įstatymu, todėl nėra pagrindo konstatuoti šios norminio akto nuostatos neatitikimo Konstitucijos 23 straipsnio 1 ir 2 dalims ir konstituciniam teisinės valstybės principui, kiek tai yra susiję su teisės aktų hierarchijos reikalavimais. Išplėstinė teisėjų kolegija pripažino ir tai, kad nėra jokio objektyvaus pagrindo pripažinti, kad minėta nuostata lemtų neproporcingą nuosavybės teisių ribojimą (savaržymą) ar kad šis transporto priemonės neregistruavimo pagrindas neatitiktų įstatymų leidėjo transporto priemonės tapatumo nustatymu (identifikavimu) siekiamų tikslų.

Sprendama klausimą dėl Taisyklių 86.7 punkto, numatančio, kad transporto priemonė išregistruojama teisės saugos institucijos tyrimo metu nustačius, kad transporto priemonė buvo įregistruota su suklastotu identifikavimo numeriu, teisėtumo, išplėstinė teisėjų kolegija pirmiausia atkreipė dėmesį į šio transporto priemonę identifikuojančio duomenis – transporto priemonės identifikavimo numerio – svarbą, kadangi šis žymuo kartu su kitais transporto priemonę identifikuojančiais duomenimis padeda lengviau identifikuoti konkrečią transporto priemonę (nustatyti jos tapatumą). Įstatymų leidėjas nustatė, kad gali būti registruojamos tik tokios transporto priemonės, kurių tapatumas yra nustatytas. Taigi paaiškėjus, kad identifikuojant ir registruojant transporto priemonę buvo remiamasi suklastotais identifikuojančiais



duomenimis, ypač tokiais, kaip transporto priemonės identifikavimo numeris, išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, negali būti pripažįstama, jog šis įstatymų leidėjo reikalavimas buvo įvykdytas ir kad registravimas yra pagrįstas. Leidimas toliau su tokia transporto priemone dalyvauti viešajame eisme, t. y. jos neišregistravimas, būtų nesuderinamas su įstatymų leidėjo transporto priemonių registravimu siekiamais tikslais. Šiuo aspektu buvo pabrėžta, be kita ko, kad Taisyklių 86.7 punktą negali būti laikomas užkertančiu kelią transporto priemonės savininkui (valdytojui) nustatyta tvarka kreiptis į kompetentingą instituciją dėl transporto priemonės identifikavimo (pvz., pagal autentišką transporto priemonės identifikavimo numerį, o jo nenustačius – kitus identifikavimo duomenis (duomenų visumą), leidžiančius nustatyti transporto priemonės tapatumą) ir įregistravimo Kelių transporto priemonių registre. Taigi buvo pripažinta, kad nustatytas reikalavimas išregistruoti transporto priemonę, kai teisėsaugos institucijos tyrimo metu nustatoma, jog ji įregistruota su suklastotu identifikavimo numeriu, atitinka įstatymą ir yra objektyviai pateisinamas bei nepažeidžia proporcingumo reikalavimų.

2014 m. balandžio 24 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas administracinėje byloje Nr. I<sup>143</sup>-2/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 17.1

## **17.2. Teritorinių ar savivaldybių administravimo subjektu**

*Dėl norminio administracinio akto požymių*

Apžvelgiamoje administracinėje byloje pareiškėjas kreipėsi į teismą, prašydamas *inter alia* panaikinti Palangos miesto savivaldybės tarybos 2013 m. gegužės 30 d. sprendimo Nr. T2-143 „Dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifų 2014 metams nustatymo“ (toliau – Sprendimas) 1.3 ir 1.4 punktų dalis, kuriomis nustatytas mokesčio tarifas pareiškėjui priklausančiam nekilnojamajam turtui. Sprendimu buvo nustatyti nekilnojamojo turto mokesčio tarifai 2014 metams: 1.3 ir 1.4 punktais nustatyti atitinkamai 2 proc. nekilnojamojo turto mokesstinės vertės tarifas komercinio naudojimo nekilnojamajam turtui, kuris priklauso didžiųjų mokesčių mokėtojų kategorijai, ir 3 proc. nekilnojamojo turto mokesstinės vertės tarifas gamybinės, pramoninės veiklos ar kitam inžinierinių statinių nekilnojamajam turtui, kuris priklauso didžiųjų mokesčių mokėtojų kategorijai.

Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į individualaus administracinio akto ir norminio administracinio akto sąvokas, įtvirtintas Administracinių bylų teisenos įstatyme ir Viešojo administravimo įstatyme, nurodė, kad esminiai norminio administracinio akto požymiai yra: akto turinys apima elgesio taisyklės – teisės normas; šios normos skirtos individualiais požymiais neapibrėžtai (neapibūdintai) asmenų grupei. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad individualus administracinis teisės aktas yra įstatymo normų ar kitų hierarchiškai aukštesnės pakopos norminių teisės aktų normų taikymo priemonė tuo atžvilgiu, kad šis aktas turi būti pagrįstas *inter alia* teisės aktų normomis (Viešojo administravimo įstatymo 8 str. 1 d.), o norminis administracinis aktas yra įstatymo normų taikymo aktas todėl, kad juo iš esmės nustatomi atitinkamo įstatymo normų įgyvendinimo tvarka ir sąlygos. Skiriamasis jų bruožas yra tas, kad norminiu administraciniu aktu, nepaisant minėto jo taikomojo pobūdžio, yra nustatomos teisės normos, o individualiu administraciniu aktu teisės normos yra išimtinai tik taikomos.

Vertindama skundžiamą Sprendimą, teisėjų kolegija pažymėjo, kad jis priimtas vadovaujantis, be kita ko, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 3 straipsnio 2 dalimi, numatančia, kad konkretų mokesčio tarifą, kuris galios atitinkamos savivaldybės teritorijoje nuo kito mokesčio laikotarpio pradžios, nustato savivaldybės taryba. Taigi Sprendimas nėra vienkartinis teisės taikymo aktas, jis nustato nekilnojamojo turto mokesčio tarifus 2014 metams Palangos miesto savivaldybės teritorijoje, todėl jame įtvirtintos bendro pobūdžio taisyklės, normos, o subjektai, kuriems skirtos nurodytos taisyklės, yra apibūdinti rūšiniais požymiais, jų neindividualizuojant. Tai reiškia, kad šis Sprendimas yra privalomas visiems Palangos miesto savivaldybės nekilnojamojo mokesčio mokėtojams – nekilnojamojo turto savininkams (Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 3 str.). Ginčijamos Sprendimo 1.3 ir 1.4 punktų nuostatos, įtvirtinančios konkrečius nekilnojamojo turto mokesčio tarifus didiesiems mokesčių mokėtojams, taip pat yra norminio pobūdžio, nes nustato nekilnojamojo turto mokesčio tarifus rūšiniais, o ne individualiais požymiais apibūdintų subjektų grupei. Šie požymiai sudaro pagrindą konstatuoti, kad Palangos miesto savivaldybės tarybos 2013 m. gegužės 30 d. sprendimas Nr. T2-143 „Dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifų 2014 metams nustatymo“ yra norminio pobūdžio.

Pareiškėjas į teismą kreipėsi išimtinai ginčydamas norminio teisės akto teisėtumą, nenustatyta, kad teisme būtų nagrinėjama individuali byla, susijusi su pareiškėjo teisėmis ir teisėtais interesais. Kadangi subjektu, nenurodytu ABTĮ 110 straipsnyje, teisė kreiptis dėl norminio administracinio akto teisėtumo sietina

išimtinai su tais atvejais, kai teisme jau nagrinėjama individuali byla, susijusi su tokių subjektų teisėmis ir teisėtais interesais (ABTĮ 111 str.), administracinė byla buvo nutraukta (ABTĮ 101 str. 1 p.).

2014 m. balandžio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>442</sup>-1082/2014 (t. p. 2014 m. balandžio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>442</sup>-1251/2014)

Procesinio sprendimo kategorija 17.2

### **19. Bylos dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimu**

*Dėl savivaldybės tarybos nario, esančio atitinkamos partijos skyriaus pirmininko pavaduotoju, dalyvavimo balsuojant dėl savivaldybės tarybos sprendimų, susijusių su tos partijos skyriaus pirmininku, viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje kontekste*

Apžvelgiamos bylos ginčo dalykas – Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimo, kuriuo nuspręsta, kad pareiškėjas J. G., kuris yra Elektrėnų savivaldybės tarybos narys ir politinės partijos, t. y. Lietuvos socialdemokratų partijos Elektrėnų skyriaus pirmininko pavaduotojas, dalyvaudamas Elektrėnų savivaldybės tarybos ir Ūkio reikalų komiteto posėdžiuose svarstant klausimą dėl priemokos Elektrėnų savivaldybės administracijos direktoriui, tos pačios politinės partijos Elektrėnų skyriaus pirmininkui A. V. skyrimo, nesiėmė priemonių, nustatytų Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatyme, kad išvengtų interesų konflikto, ir tokiais veiksmais pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, teisėtumas ir pagrįstumas.

Teisėjų kolegija nurodė, jog Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnyje nustatytos asmenų, dirbančių valstybinėje tarnyboje, prievolės, tarp jų prievolė teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra (3 str. 2 p.). To paties įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas draudimas asmeniui, dirbančiam valstybinėje tarnyboje, dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą. Pagal Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 11 straipsnio 2 dalį, prieš pradėdant tokio sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą arba pačios procedūros metu asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, privalo informuoti savo tiesioginį vadovą ar institucijos vadovo įgaliotą atstovą bei asmenis, kurie kartu dalyvauja sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūroje, apie esamą interesų konfliktą ir nusišalinti nuo dalyvavimo tolesnėje procedūroje. Institucijos vadovas ar jo įgaliotas atstovas gali nepriimti pareikšto nusišalinimo ir įpareigoti asmenį dalyvauti tolesnėje procedūroje.

Apeliacinės instancijos teismas pažymėjo, kad terminai „interesų konfliktas“, „viešieji interesai“, „privatūs interesai“ yra specialūs teisiniai terminai. Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje interesų konfliktas apibrėžiamas kaip situacija, kai valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais. Tuo tarpu viešieji interesai minėtame įstatyme suprantami kaip visuomenės suinteresuotumas, kad asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, visus sprendimus priimtų nešališkai ir teisingai (2 str. 3 d.), o privatūs interesai – asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, (ar jam artimo asmens) asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas (2 str. 2 d.). Atitinkamai asmeninis suinteresuotumas, remiantis Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 2 straipsnio 6 dalimi, yra valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas, turtinė ar neturtinė nauda arba kitas panašaus pobūdžio interesas.

Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad Elektrėnų savivaldybės tarybos narys J. G. yra Lietuvos socialdemokratų partijos Elektrėnų skyriaus pirmininko A. V. pavaduotojas. Pareiškėjas pirmininkavo Elektrėnų savivaldybės tarybos Ūkio reikalų komiteto 2012 m. gruodžio 21 d. posėdžiui, kuriame buvo svarstomas savivaldybės tarybos sprendimo projektas dėl priemokos skyrimo Elektrėnų savivaldybės administracijos direktoriui A. V., ir 2012 m. gruodžio 27 d. savivaldybės tarybos posėdžio metu balsavo už priemokos skyrimą Elektrėnų savivaldybės administracijos direktoriui A. V..

Teisėjų kolegija, įvertinusi ginčijamą Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimą, sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad atsakovo argumentai dėl pareiškėjo asmeninio suinteresuotumo balsuoti už priedo savivaldybės administracijos direktoriui skyrimą yra grindžiami ne realiomis ir objektyviai egzistuojančiomis aplinkybėmis, o prielaidomis ir spėjimais apie „moralinę skolą“ už tai, kad pareiškėjas buvo teikiamas ar galimai ateityje bus teikiamas politinės partijos pirmininko pavaduotojo kandidatūrai.

Pažymėta, kad priklausymas tam tikrai politinei partijai gali reikšti bendrus politinius interesus, tačiau ši aplinkybė savaime nerodo savivaldybės tarybos nario privataus intereso. Todėl savivaldybės tarybos nario buvimas atitinkamos partijos skyriaus pirmininko pavaduotoju savaime nesuponuoja jo moralinio įsipareigojimo balsuojant dėl savivaldybės tarybos sprendimų, susijusių su tos partijos skyriaus pirmininku. Šiuo atveju savivaldybės tarybos nario dalyvavimas sprendžiant klausimą dėl priedo skyrimo savivaldybės administracijos direktoriui, kurio priėmimas į pareigas yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija (Vietos savivaldos įstatymo 16 str. 2 d. 9 p.), vertintinas kaip savivaldybės tarybos nario teisių įgyvendinimas ir pareigų vykdymas.

Pažymėta, kad ginčijamame atsakovo sprendime nėra motyvuoto pareiškėjo asmeninio suinteresuotumo ir privataus intereso pagrindimo, sprendime apsiribota nurodant bendro pobūdžio formuluotes dėl partijos pirmininko pavaduotojo moralinės priedermės spręsti klausimus partijos skyriaus pirmininko naudai. Taigi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimas nėra tinkamai pagrįstas. Teisėjų kolegija sprendė, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai pripažino, jog nagrinėjamu atveju nenustatytas pareiškėjo interesų konfliktas, dėl ko pareiškėjas nepagrįstai pripažintas pažeidusiu Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas.

2014 m. balandžio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>442</sup>-1009/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 19

## **20. Bylos dėl Valstybinės tabako ir alkoholio kontrolės tarnybos sprendimų**

*Dėl alkoholinių gėrimų baro lange pripažinimo draudžiama alkoholio reklama*

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl atsakovo Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento (toliau – ir Departamentas) nutarimo, kuriuo pareiškėjui buvo paskirta bauda už Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 29 straipsnio 4 dalyje nustatyto alkoholio reklamos draudimo pažeidimą. Alkoholio kontrolės įstatymo pažeidimas pasireiškė tuo, kad pareiškėjas demonstravo alkoholinius gėrimus baro lange etiketėmis į gatvės pusę. Nesutikimą su atsakovo nutarimu pareiškėjas grindė tuo, kad, jo manymu, toks alkoholinių gėrimų demonstravimas negali būti laikomas alkoholio išorine reklama, nes pats alkoholio butelis negali būti laikomas reklamos priemone, o paminėtu būdu demonstruojami alkoholio gėrimai buvo (yra) pačiame bare, t. y. prekybos vietoje, o ne baro išorėje.

Teisėjų kolegija pažymėjo, jog pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 3 dalį išorinė reklama – reklama, kurios įvairios specialios (stendai, skydai, stulpai, vitrinos, iškabos ir pan.) ir pritaikytos (pastatų sienos, stogai, laikinieji statiniai, transporto priemonės, oro balionai ir pan.) pateikimo priemonės yra ne patalpose. Pagal Alkoholio kontrolės įstatymo 2 straipsnio 4 dalį alkoholio reklama – bet kuria forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su įmonių komercine, ūkine bei finansine veikla, skatinanti įsigyti ir (ar) vartoti alkoholio produktus. Alkoholio kontrolės įstatymo 29 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad Lietuvos Respublikoje draudžiama išorinė alkoholio reklama, išskyrus alaus, alaus mišinių su nealkoholiniais gėrimais bei natūralios fermentacijos vyno ir sidro išorinę reklamą.

Teisėjų kolegija šioje byloje vertino, kad paminėtas alkoholinių gėrimų demonstravimas savo turiniu bei pasirinkta vieta (kuri yra matoma ne tik baro lankytojams, o ir viešiesiems pro baro langus praeinantiems asmenims) atitinka Alkoholio kontrolės įstatyme naudojamos sąvokos *alkoholio reklama apibūdinimą*. Atsižvelgusi į tai, teisėjų kolegija pirmosios instancijos teismo priimtą sprendimą paliko nepakeistą.

2014 m. balandžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>143</sup>-469/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 20

## **25. Bylos dėl asmens duomenų teisinės apsaugos**

*Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos teisės Elektroninių ryšių įstatymo nustatyta tvarka priimti sprendimus dėl juridinių asmenų veiklos*

Byloje ginčas kilo dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – ir Inspekcija) sprendimo ir nurodymo, kuriais Inspekcija pripažino, jog pareiškėjas pažeidė Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ir ERĮ) 69 straipsnio 1 dalies nuostatas, t. y. elektroninių ryšių paslaugas tiesioginei rinkodarai naudojo, neturėdamas išankstinio abonento sutikimo, taip pat Inspekcija nurodė pareiškėjui

užtikrinti, kad elektroninių ryšių paslaugos tiesioginei rinkodarai būtų naudojamos tik gavus išankstinį abonentų sutikimą. Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą patenkino, nurodydamas, kad Inspekcijai nesuteikta kompetencija spręsti byloje vertinamų klausimų. Įvertinęs ERI, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir Inspekcijos nuostatų turinį, pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad Inspekcijai suteikti įgaliojimai prižiūrėti ir kontroliuoti teisės aktų, susijusių su asmens duomenų, kurie sietini tik su fiziniu, bet ne juridiniu asmeniu, tvarkymu, vykdymą.

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija pabrėžė, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai sprendė, jog ERI 12 straipsnio 5 dalies 1 punkto nuostatos suteikia Inspekcijai kompetenciją priimti sprendimus tik dėl fizinių, bet ne juridinių asmenų. Toks aiškinimas reikštų, kad nepaisant to, jog ERI 69 straipsnio 1 dalies nuostatos taikytinos ir juridiniams asmenims, nebūtų institucijos, atsakingos už šių nuostatų laikymosi kontrolę tais atvejais, kuomet pažeidimą padaro juridinis asmuo. Todėl pirmosios instancijos teismo sprendimas buvo panaikintas, o byla gražinta teismui nagrinėti iš naujo.

2014 m. balandžio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>858</sup>-143/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 25

## **28. Bylos dėl energetikos teisinių santykių**

### *Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos veiksmų teisėtumo*

Nagrinėjamoje byloje ginčas iš esmės kilo dėl to, ar Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – ir Komisija) teisėtai ir pagrįstai nutraukė skatinimo kvotų paskirstymo aukciono gamintojams, naudojantiems biomasę, kurių elektrinių įrengtoji galia didesnė nei 5 000 kW, procedūras bei sustabdė skatinimo kvotų paskirstymo aukcionų gamintojams, naudojantiems biomasę, procedūras.

Teisėjų kolegija pažymėjo, jog Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 11 straipsnio 13 punkte numatyta, kad Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija skelbia ir organizuoja skatinimo kvotų paskirstymo aukcionus. Teisėjų kolegijos vertinimu, šioje normoje įtvirtinta Komisijos kompetencija organizuoti skatinimo kvotų paskirstymo aukcionus apima, be kita ko, tokių aukcionų stabdymą ir nutraukimą. Daryta išvada, jog atlikdama tokius veiksmus, Komisija iš esmės savo kompetencijos neviršijo.

Kaip nurodė teismas, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies nuostata įpareigoja teismą, sprendžiant dėl Komisijos veiksmų teisėtumo taip pat įvertinti, ar priimti nutarimai dėl skatinimo kvotų paskirstymo aukciono gamintojams, naudojantiems biomasę, kurių elektrinių įrengtoji galia didesnė nei 5 000 kW, procedūrų nutraukimo ir skatinimo kvotų paskirstymo aukcionų gamintojams, naudojantiems biomasę, organizavimo sustabdymo neprieštarauja tikslams ir uždaviniams, dėl kurių buvo įsteigta ir įgaliojimus gavo Komisija.

Atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalį, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 4 dalį, teisėjų kolegija pažymėjo, kad šios nuostatos patvirtina, jog Komisija, ginčydama ir užtikrindama viešąjį interesą jai pavestose viešojo administravimo srityje, turi, be kita ko, užtikrinti sąžiningą konkurenciją tarp elektros energijos / energetikos sektoriaus rinkos dalyvių, saugoti vartotojų interesus.

LVAT nuomone, tokiomis aplinkybėmis, kurios susiklostė šioje byloje (t. y. vykdant aukciono procedūras paaiškėjus naujoms aplinkybėms dėl galimai nesąžiningos konkurencijos, vieniems gamintojams planuojant statyti naujas elektrines, kitiems – tik rekonstruoti esamų įrenginius, Komisijai atlikus biomasės naujos elektrinės statybos ir eksploatuojamos elektrinės rekonstrukcijos kaštų analizę, įvertinus jų skirtumus), pritartina pirmosios instancijos teismo išvadoms, kad Komisijos priimti sprendimai nutraukti skatinimo kvotų paskirstymo aukciono, gamintojams, naudojantiems biomasę, kurių elektrinių įrengtoji galia didesnė nei 5 000 kW, procedūras ir sustabdyti skatinimo kvotų paskirstymo aukcionų, gamintojams, naudojantiems biomasę, organizavimą iki 2013 m. liepos 1 d. yra motyvuoti bei pagrįsti, siekiant apsaugoti viešąjį interesą (tai lems mažesnį elektros energijos tarifo dydį vartotojams) bei sudarant veiksmingą konkurenciją ir lygiavertę ūkio subjektų padėtį. Taigi padaryta išvada, jog ginčyti nutarimai neprieštarauja tikslams ir uždaviniams, dėl kurių buvo įsteigta ir gavo įgaliojimus Komisija.

Teisėjų kolegija, atsižvelgusi į paminėtas ir kitas byloje nustatytas aplinkybes, konstatavo, jog pirmosios instancijos teismas tinkamai taikė ir aiškino teisės aktus, nustatė visas bylai išspręsti svarbias aplinkybes ir priėmė teisėtą bei pagrįstą sprendimą skundą dėl paminėtų Komisijos veiksmų atmesti.

2014 m. balandžio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>525</sup>-953/2014

Procesinio sprendimo kategorija 28

### **33. Bylos, susijusios su nacionalinių, ES ir užsienio institucijų finansine parama**

#### **33.4. Kitos bylos, susijusios su nacionalinių, ES ir užsienio institucijų finansine parama**

*Dėl Nacionalinės mokėjimo agentūros sprendimui keliamų reikalavimų*

Byloje ginčas kilo dėl atsakovo Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – ir Nacionalinė mokėjimo agentūra) sprendimo dalies, kuria pareiškėjui buvo atsisakyta suteikti dalį paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“, teisėtumo.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad nors ginčijamo administracinio sprendimo dalyje, kuria nutarta neskirti pareiškėjui paramos dalies, ir pateikiami tam tikri argumentai, dėl kokių aplinkybių nutarta neskirti visos mokėjimo prašyme nurodytos sumos, tačiau iš sprendimo nėra aišku, kokia/kokiomis konkrečiai teisės normomis remiamasi. Ginčijamame sprendime išdėstytos faktinės aplinkybės ir atskirai pateiktas sąrašas teisės normų, kuriomis remiamasi priimant sprendimą neskirti paramos. Viešojo administravimo subjektas faktinių aplinkybių nesusiejo su taikomomis teisės normomis, todėl nėra aišku, kaip pasireiškė vienos ar kitos sprendime nurodytos normos pažeidimas. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad taikant sankcijas nepakanka paramos sumažinimą ar neskyrimą motyvuoti vien teisės normų išvardijimu, nenurodant, kaip pasireiškė jų pažeidimas. Sprendime pateiktos teisės normos gali būti pritaikytos įvairioms situacijoms, todėl iš tokio sprendimo nėra aišku, kokie konkrečiai pažeidimai lėmė Nacionalinės mokėjimo agentūros apsisprendimą nesuteikti dalies prašomos paramos.

Atsakovas pažymėjo, kad 2013 m. sausio 23 d. (po ginčijamo sprendimo priėmimo) Nacionalinės mokėjimo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. BR1-83 buvo patvirtinta Sankcijų paramos gavėjams, pažeidusiems pirkimų vykdymo tvarką, taikymo metodika (toliau – ir Metodika). Po šios Metodikos įsigaliojimo, kai Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimai nustatomi mokėjimo prašymo vertinimo etape (jau po pirkimo sutarties įvykdymo), raštuose, siunčiamuose paramos gavėjams, nurodomos taikytinos teisės aktų nuostatos, kuriomis vadovaujantis priimtas sprendimas taikyti sankciją. Teisėjų kolegija, nors sutiko su argumentu, kad Metodika netaikoma sprendimui, kuris priimtas dar prieš įsigaliojant Metodikai, tačiau pabrėžė, jog reikalavimai individualiam administraciniam aktui yra nustatyti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnyje ir jų taikymas nepriklauso nuo institucijos priimamų vidaus teisės aktų. Bet kokiu atveju priimamas administracinis aktas turi būti motyvuotas ir atitikti Viešojo administravimo įstatymo reikalavimus. Tai, kad po ginčijamo sprendimo priėmimo buvo priimta aptarta Metodika, tik pagrindžia faktą, kad anksčiau priimami sprendimai galbūt nebuvo pakankamai motyvuoti ir neatitiko įstatymų reikalavimų, todėl buvo poreikis priimti tokį vidinį aktą.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad Nacionalinė mokėjimo agentūra turi tiksliai ir aiškiai apibrėžti padarytus pažeidimus, eliminuoti bet kokias dviprasmybes, faktinę situaciją apibūdinti bei pagrįsti ją taip, jog ji būtų aiški ne tik valstybės tarnautojams, atsakingiems už teikiamą paramą žemės ūkio sektoriuje, bet ir tiems asmenims, kurie tiesiogiai pretenduoja į išmokas. Taigi Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio požiūriu ginčijamo sprendimo surašymo būdas įvertintas kaip ydingas tuo aspektu, kad jame nėra aiškiai išdėstytos faktinės aplinkybės ir teisinis reglamentavimas, kurių pagrindu nuspręsta taikyti nurodytas sankcijas. Analizuojant ginčo sprendimą, iš jo turinio sunku nustatyti, koks yra sankcijų pritaikymo pagrindas, t. y. neaišku, su kokia faktine aplinkybe siejamos sprendime išdėstytos teisės aktų normos. Teisėjų kolegija pažymėjo ir tai, kad administracinis teismas tikrina viešojo administravimo subjektų priimamų aktų teisėtumą, tačiau to padaryti teismas negali tuo atveju, kai sprendime yra išvardijamos teisės normos nesusiejant jų su konkrečiomis aplinkybėmis ir nenurodant, kaip tiksliai pasireiškė minimų normų pažeidimas. Minėti sankcijų taikymo trūkumai laikyti esminiais, dėl to administravimo subjekto sprendimas dėl atsisakymo suteikti pareiškėjui dalį paramos pripažintas neatitinkančiu Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies reikalavimų ir naikintinu.

2014 m. balandžio 22 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A<sup>602</sup>-439/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 26; 33.4

### **35. Bylos, susijusios su vietos savivalda**

#### **35.2. Bylos dėl vietos savivaldos administracinės priežiūros santykiu**

*Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. kovo 5 d. įsakymo Nr. A-259 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. A-773 „Dėl savivaldybės įmonės, akcinių bendrovių, uždarytų akcinių bendrovių ir viešųjų įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimo“ pakeitimo“ teisėtumo*

Šioje byloje pareiškėjas Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovo Šiaulių apskrityje tarnyba kreipėsi į teismą, prašydamas panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. kovo 5 d. įsakymą Nr. A-259 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. A-773 „Dėl savivaldybės įmonės, akcinių bendrovių, uždarytų akcinių bendrovių ir viešųjų įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimo“ pakeitimo“ (toliau – ir Įsakymas). Ginčijamu Įsakymu 2010 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. A-773 buvo papildytas 11 punktu, kuriame nustatyta, kad „Šio įsakymo 1 ir 8.3 punktuose nurodytų įmonių vadovams skaičiuojant mėnesinį tarnybinį atlyginimą taikomas 850 Lt minimalios mėnesinės algos dydis“.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2012 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1543 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“, kuris įsigaliojo nuo 2013 m. sausio 1 d., nutarė patvirtinti minimaliąją mėnesinę algą – 1 000 Lt. Nutarimo 2 punktu nustatė, kad valstybės įmonių, akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių, kuriose valstybei priklauso daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžiui nustatyti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimo Nr. 1341 „Dėl valstybės įmonių ir valstybės kontroliuojamų akcinių bendrovių, uždarytų akcinių bendrovių vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių darbo apmokėjimo“ priedą taikoma 850 Lt minimalioji mėnesinė alga.

Šioje byloje kilo ginčas, ar Vyriausybės 2012 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. 1543 2 punktu numatytas minimalios mėnesinės algos dydis – 850 Lt turi būti taikomas ir apskaičiuojant darbo apmokėjimą savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių, uždarytų akcinių bendrovių ir viešųjų įstaigų vadovams, kai Vyriausybės nutarime buvo nurodyta, kad šis minimalios algos dydis taikomas valstybės įmonių, akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžiui nustatyti.

Teisėjų kolegija, spręsdama dėl Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimo Nr. 1341 taikymo apimties, atkreipė dėmesį į jo priėmimo pagrindus ir tikslus. Šis nutarimas buvo priimtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juos įstatymo 19<sup>1</sup> straipsniu, kuriuo įtvirtinta, kad valstybės ir savivaldybių turtinės ir neturtinės teisės viešosiose įstaigose, akcinėse bendrovėse, uždarosiose akcinėse bendrovėse ir kitos teisinės formos asmenyse įgyvendinamos Vyriausybės nustatyta tvarka. Šio įstatymo paskirtis – nustatyti valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką bei sąlygas, valstybės ir savivaldybių institucijų įgaliojimus šioje srityje tiek, kiek to nereglamentuoja kiti šio turto valdymo ir (ar) naudojimo bei (ar) disponavimo juo įstatymai (1 str. 1 d.). Kolegija pažymėjo, jog tokia faktinė situacija, kai tuo pačiu teisės aktu įtvirtinamos ir valstybės, ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarka bei sąlygos, turi būti suprantama kaip įstatymo leidėjo siekis nustatyti vienodas ar bent jau labai panašias valstybės ir savivaldybių turto nustatyti valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką bei sąlygas, tarp jų ir susijusias su darbo apmokėjimo nustatymu vadovams viešosiose įstaigose, akcinėse bendrovėse, uždarosiose akcinėse bendrovėse ir kitos teisinės formos asmenyse.

Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimo Nr. 1341 1 punktu buvo įtvirtinta valstybės įmonių vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių darbo apmokėjimo tvarka, kuri susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalies, mėnesinės algos pastovioji dalis nustatoma minimaliosios algos dydžio koeficientais, atsižvelgiant į įmonės kategoriją (pagal priedą), 4 punktu rekomenduota savivaldybėms, nustatant savivaldybės įmonių ir savivaldybės kontroliuojamų akcinių bendrovių, uždarytų akcinių bendrovių vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarką, vadovautis šio nutarimo 1 punkto reikalavimais. Teisėjų kolegija darė išvadą, kad Vyriausybei nustačius minimaliosios algos dydį, taikytiną apskaičiuojant valstybės įmonių vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių darbo apmokėjimo pastoviąją dalį, šis dydis rekomenduojamas taikyti ir apskaičiuojant savivaldybės įmonių ir savivaldybės kontroliuojamų akcinių bendrovių, uždarytų akcinių bendrovių vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimą. Aplinkybė, kad Vyriausybės 2012 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. 1543 2 punkte nėra atskirai paminėta savivaldybių įmonės, neturi būti suprantama kaip išimties joms taikymas, šiuo atveju laikytina, minėtame 2 punkte įtvirtinta nuoroda į specialų teisės aktą, nustatantį bendrą darbo apmokėjimo sistemą tiek valstybės įmonių vadovams,

jų pavaduotojams ir vyriausiesiems buhalteriams, tiek savivaldybės įmonių ir savivaldybės kontroliuojamų akcinių bendrovių, uždarujų akcinių bendrovių vadovaujantiems darbuotojams.

Teisėjų kolegija, remdamasi sisteminiu teisės aktų aiškinimu, darė išvadą, kad Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktorius, taikydamas Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarime Nr. 1341 rekomenduojamą savivaldybės įmonių ir savivaldybės kontroliuojamų akcinių bendrovių, uždarujų akcinių bendrovių vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarką, ginčijamu 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. A-259 nepažeidė Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje įtvirtinto savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principo, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte įtvirtinto įstatymo viršenybės principo, Lietuvos Respublikos darbo kodekso 187 straipsnio 1 dalies, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. 1543 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“.

2014 m. balandžio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A<sup>492</sup>-802/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 35.2

### **38. Kitos bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo ar vidaus administravimo srityje**

*Dėl bankrutuojančios įmonės administratoriaus teisės teikti informaciją apie bankrutuojančią įmonę kitiems asmenims ir nuobaudos jam skyrimo dėl šios teisės ribų peržengimo*

Apžvelgiamoje byloje pareiškėja V. V. kreipėsi į teismą, prašydama panaikinti atsakovo Įmonių bankroto valdymo departamento prie Ūkio ministerijos (toliau – ir Departamentas) įsakymu paskirtą nuobaudą – įspėjimą – už Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 15 punkto pažeidimą. Vilniaus apygardos administracinis teismas atmetė skundą, apeliacinės instancijos teismas paliko pirmosios instancijos teismo sprendimą nepakeistą.

Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija pažymėjo, kad nagrinėjamo ginčo esmė – nevienodas pareiškėjos ir atsakovo Įmonių bankroto įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 15 punkto supratimas ir aiškinimas. Teismas nurodė, kad Įmonių bankroto įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 15 punkte numatyta bankrutuojančios įmonės administratoriaus funkcija teikti informaciją šiame punkte numatytiems subjektams, tarp jų – ir kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka kreditoriams. Šioje teisės normoje nėra atskleista [bankrutuojančios įmonės] kreditoriaus samprata. Tačiau aiškinant šią sampratą kartu su šios straipsnio dalies 10 punktu, kuriame yra kalbama apie būtinumą pateikti kreditorių sąrašą teismui patvirtinti, bei Įmonių bankroto įstatymo 21 straipsnio 2 dalies 2 punktu, kuriame yra nurodyta, kad teisę gauti iš administratoriaus informaciją apie įmonės bankroto eigą kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka turi kreditoriai, kurių reikalavimus patvirtino teismas, darytina bankrutuojančios įmonės administratoriaus pareigas einančiam asmeniui pakankamai aiški išvada, kad teisę gauti iš bankrutuojančios įmonės administratoriaus informaciją apie jo administruojamą įmonę turi tik tie kreditoriai, kurių reikalavimai yra patvirtinti teismo, ir tik kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka. Abiejų sąlygų nagrinėjamos bylos duomenimis neatitiko paminėtas pareiškėjos atliktas informacijos apie jos administruojamą bendrovę suteikimas. Todėl pirmosios instancijos teismas teisingai kvalifikavo tokius pareiškėjos veiksmus kaip Įmonių bankroto įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 15 punkto pažeidimą.

2014 m. balandžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>143</sup>-786/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 38

*Dėl reikalavimo išlaikyti egzaminą kaip pasekmės, kylančios iš už praeityje padarytos veikos sankcijos – teisės vairuoti transporto priemonę atėmimo*

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl valstybės įmonės „Regitra“ Kauno filialo 2013 m. kovo 8 d. sprendimo, kuriuo atsisakyta leisti pareiškėjui laikyti vairuotojo egzaminą pagal teisės aktų nuostatas, kurios galiojo iki Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2012 m. liepos 26 d. įsakymo Nr. 1V-578 priėmimo. Minėtu Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2012 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. 1V-578 buvo pakeistas Motorinių transporto priemonių vairuotojų egzaminavimo sąlygų ir tvarkos aprašas (toliau – ir Aprašas). Nauju reguliavimu buvo įvesta papildoma nuostata, nustatanti, kad egzaminuojamieji, kurie nori susigrąžinti teisę vairuoti daugiau nei vienos kategorijos transporto priemonę arba pakeisti vairuotojo pažymėjimą, kuriame patvirtinta teisė vairuoti daugiau nei vienos kategorijos transporto priemonę, egzaminus laiko pagal vairavimo ypatumus sudėtingiausios kategorijos transporto priemonės vairavimo

teisei įgyti. Esminis klausimas byloje – ar pareiškėjui taikytinos naujos įsakymo nuostatos, atsižvelgiant į tai, kad jo pažeidimas, dėl kurio jis prarado teisę vairuoti, padarytas prieš įsigaliojant naujam reguliavimui.

Apeliacinės instancijos teismo teisėju kolegija pažymėjo, kad teisės vairuoti transporto priemones suteikimas (įgijimas) ir šios teisės sugražinimas yra skirtingos teisinės kategorijos. Teisės vairuoti transporto priemones suteikimas yra pirminis veiksmas, o šios teisės sugražinimas yra pasekmė prieš tai įvykusio teisės vairuoti transporto priemones atėmimo. Tai lemia, kad teisės vairuoti transporto priemones suteikimas (įgijimas), šios teisės atėmimas bei jos sugražinimas, teisine prasme yra skirtingi įvykiai, kurie seka vienas paskui kitą ir laike nesutampa. Teisės vairuoti transporto priemones atėmimas yra sankcija asmeniui už jo padarytus priešingus teisei veiksmus, kurią jam paskyrus jis praranda turėtą subjektinę teisę – teisę vairuoti transporto priemones. Šios sankcijos galiojimo metu asmuo negali iš naujo nustatyta tvarka įgyti teisės vairuoti transporto priemones. Tik pasibaigus šios sankcijos galiojimo laikui, asmeniui atsiranda teisinės prielaidos įgyti teisę vairuoti transporto priemones, kuri gali būti realizuota nustatyta tvarka išlaikius egzaminą.

Teismas pabrėžė, kad reikalavimas išlaikyti egzaminą yra bendro pobūdžio sąlyga, taikoma visiems asmenims, siekiantiems įgyti ar susigražinti prarastą teisę vairuoti transporto priemones. Tai lemia, kad reikalavimas išlaikyti egzaminą, tais atvejais, kai yra siekiama susigražinti prarastą teisę vairuoti transporto priemones, nėra asmeniui taikoma sankcija už jo praeityje padarytą priešingą teisei veiką, o yra šios praeityje taikytos sankcijos pasekmė, kai nustatyta tvarka iš naujo turi būti patikrintas asmens pasiruošimas bei gebėjimas vairuoti transporto priemones po to, kai jis atitinkamai ilgą laiką (ne mažiau kaip 1 metus) negalėjo vairuoti transporto priemonių. Todėl pirmosios instancijos teismo išvada, kad Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 24 straipsnio 5 dalyje nustatytas reikalavimas perlaikyti egzaminą yra atsakomybę nustatantis teisės aktas, o Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2012 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. 1V-578 patvirtinto Aprašo 7 punkto redakcija – šią atsakomybę sugriežtinęs teisės aktas, yra nepagrįsta. Šios išvados pagrindu teismas nepagrįstai nusprendė, kad pareiškėjas egzaminą turėjo perlaikyti pagal taisykles, galiojusias jo padarytų pažeidimų metu, o ne pagal tas taisykles kurios galiojo, kai pareiškėjui atsirado teisinės prielaidos tai daryti bei jis išreiškė valią perlaikyti egzaminą.

2014 m. balandžio 30 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A<sup>438</sup>-588/2014

Procesinio sprendimo kategorija 38

## **II. Administracinių bylų teisena**

### **56. Proceso dalyviai**

#### **56.1.1. Šalių procesinės teisės ir pareigos**

#### **56.3. Tretieji suinteresuoti asmenys**

*Dėl transporto priemonę vairavusio asmens ir automobilio savininko dalyvavimo byloje, sprendžiant savivaldybės atsakomybės dėl kelio nepriežiūros ir žalos atlyginimo klausimus*

Apžvelgiamoje byloje pareiškėjas akcinė bendrovė „Lietuvos draudimas“ kreipėsi į teismą, prašydamas priteisti jam iš Kauno miesto savivaldybės turtinės žalos atlyginimą. Byloje nustatyta, jog G. M., vairuodamas UAB „Verpalita“ nuosavybės teise priklausantį automobilį BMW X5, valstybinis Nr. (duomenys neskelbtini), Kaune, Vytėnų g. ir Vynuogių g. sankryžoje, įvažiavo į neaptvertą, jokiais kelio ženklais ar kitais atitvarais nepažymėtą kelio važiuojamoje dalyje esančią duobę, dėl ko minėta transporto priemonė buvo apgadinta. Pareiškėjo teigimu, išmokėjęs draudimo išmoką jis įgijo atgręžtinio reikalavimo teisę į atsakingą už žalos padarymą asmenį.

Teisėju kolegija nurodė, jog ABTĮ 48 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad administracinės bylos proceso šalys yra: pareiškėjas (skunda, prašymą padavęs subjektas; teismas, priėmęs nutartį); atsakovas (institucija, įstaiga, tarnyba, tarnautojas, kurių aktai ar veiksmai skundžiami); tretieji suinteresuoti asmenys (t.y. tie, kurių teisėms ar pareigoms bylos išsprendimas gali turėti įtakos).

Apeliacinės instancijos teismas pažymėjo, jog administracinėje byloje iškeltas Kauno miesto savivaldybės atsakomybės dėl kelio nepriežiūros ir iš čia galimos žalos atlyginimo klausimai betarpiškai susiję ir su transporto priemonę vairavusio asmens veiksmais (pavyzdžiui, galimas žalos atlyginimo sumažėjimas dėl vairuotojo veiksmų) bei automobilio savininko galbūt pažeistais interesais, todėl šie asmenys, kaip asmenys, kurių teisėms ar pareigoms galutinis bylos išsprendimas gali padaryti įtaką, turi dalyvauti šios administracinės bylos procese. Tačiau į procesą nei G. M., nei UAB „Verpalita“ neįtraukti, o tai, turint omenyje ir ABTĮ 142 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtintą nuostatą, lemia skundžiamo Kauno



apygardos administracinio teismo sprendimo naikinimą ir visos administracinės bylos perdavimą pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2014 m. balandžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A<sup>556</sup>-1154/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 56.1.1; 56.3

## 56.2. Atstovavimas

*Dėl atstovavimo sutarties, kuri sudaryta po atstovo pasirašyto procesinio dokumento pateikimo teismui, vertinimo*

Byloje susiklostė tokios aplinkybės: pareiškėjas, nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo 2013 m. lapkričio 27 d. nutarties dalimi dėl atstovavimo išlaidų atlyginimo, padavė atskirąjį skundą, pasirašytą advokatės Reginos Agrba. 2013 m. gruodžio 5 d. buvo priimta nutartis trūkumams šalinti ir nustatytas terminas iki 2013 m. gruodžio 19 d., nes teismas nutarė, kad atstovavimo sutartis nesuteikia teisės pareiškėjo atstovei paduoti atskirąjį skundą. Skundžiama Kauno apygardos administracinio teismo 2013 m. gruodžio 13 d. nutartimi buvo atsakyta priimti pareiškėjo atskirąjį skundą. Teismas nurodė, kad 2013 m. gruodžio 11 d. teismui buvo pateikta 2013 m. gruodžio 9 d. atstovavimo sutartis, tačiau ji sudaryta jau po teismui pateikto atskirojo skundo (2013 m. gruodžio 3 d.).

Teisėjų kolegija pažymėjo, jog nagrinėjamu atveju susidarė situacija, kai atstovas (advokatas) veikė atstovaujamojo asmens (pareiškėjo) vardu viršydamas jam suteiktas teises. Šiai bylai aktualių atstovavimo santykių ABTĮ nereglamentuoja, tačiau jie yra sureguliuoti CK normomis. Atstovavimo teisme santykiai yra dvejopo pobūdžio. Šalių ar trečiųjų asmenų atstovai veikia minėtų asmenų vardu ir atlieka tam tikrus veiksmus teismo procese – tai yra procesinis atstovavimo aspektas (išorinis atstovavimo aspektas). Atstovavimas turi ne tik minėtąjį procesinį aspektą, bet tai yra atstovo ir atstovaujamojo asmens materialinis teisinis santykis (vidinis atstovavimo aspektas). Jeigu atstovu yra advokatas, vidinis atstovavimo aspektas atsiranda pavedimo sutarties pagrindu (CK 6.756 str.). Apibendrinant konstatuota, kad teismas, vertindamas išorinį atstovavimo aspektą, būtent atstovo teisę atlikti administraciniame teisme atstovaujamojo vardu tam tikrus veiksmus, esant neaiškumui dėl vidinio atstovavimo aspekto, turėtų vertinti ne tik išorinį atstovavimo aspektą, bet ir vidinį atstovavimo aspektą, kas lemia būtinumą taikyti materialiosios teisės normas, reglamentuojančias atstovavimą.

CK 2.136 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad sandoris, kurį kito asmens vardu sudaro neturintis teisės sudaryti sandorį asmuo arba asmuo, viršydamas suteiktas teises, sukuria, pakeičia ir panaikina teises bei pareigas atstovaujajam tik tuo atveju, kai atstovaujamas po to pritaria visam šiam sandoriui arba viršijančiai teises jo daliai. Nors pagal bendrąją taisyklę sandoris, sudarytas atstovo, viršijančio jam suteiktas teises, atstovaujajam neturi galios, tačiau atstovaujajam suteikiama teisė išreikšti savo valią ir vėliau tokį sandorį patvirtinti. Sandorio patvirtinimui *mutatis mutandis* taikomas CK 1.79 straipsnis. Toks sandoris, kuris vėliau patvirtinamas, laikomas sudarytu nuo tada, kai jį sudarė teisės neturintis asmuo, o ne nuo jo patvirtinimo momento (CK 2.136 str. 2 d.). Nagrinėjamoje byloje pareiškėjas, šalindamas teismo nutartyje nurodytus trūkumus, 2013 m. gruodžio 11 d. pateikė 2013 m. gruodžio 9 d. sudarytą atstovavimo sutartį, kurioje aiškiai nustatyta teisė pareiškėjo atstovei pateikti atskirąjį skundą. Teisėjų kolegija sprendė, jog 2013 m. gruodžio 9 d. atstovavimo sutartimi pareiškėjas išreiškė savo valią ir patvirtino ankstesnę teisę paduoti atskirąjį skundą. Kaip minėta, toks patvirtintas sandoris galioja ne nuo jo patvirtinimo (2013 m. gruodžio 9 d.), kaip konstatavo pirmosios instancijos teismas, bet nuo jo sudarymo (t. y. laikoma, kad pareiškėjas jau pirmine atstovavimo sutartimi suteikė įgaliojimus savo atstovei apskusti teismo sprendimą ar nutartį). Taigi laikytina, kad pareiškėjas, pateikdamas 2013 m. gruodžio 9 d. atstovavimo sutartį, tinkamai pašalina teismo 2013 m. gruodžio 5 d. nutartyje nurodytus trūkumus. Atsižvelgęs į tai, LVAT skundžiamą pirmosios instancijos teismo nutartį naikino ir atskirojo skundo priėmimo klausimą perdavė pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2014 m. balandžio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS<sup>602</sup>-238/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 63.3.7

## **79. Apeliacinis procesas**

### **79.2. Bylų pagal atskiruosius skundus procesas**

*Dėl proceso viešumo principo plačiaja bei siaurąja prasme (ABTĮ 12 ir 51 str.)*

*Dėl teisės apskusti atskiruoju skundu pirmosios instancijos teismo nutartį, kuria byloje esančios medžiagos dalis pripažinta nevieša*

Apžvelgiamu atveju buvo skundžiama pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria tenkintas atsakovo prašymas ir nutarta atsakovo pateiktos medžiagos dalį pripažinti nevieša (ABTĮ 51 str. 2 d.).

Teisėjų kolegija pažymėjo, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ne kartą yra pabrėžęs, kad ABTĮ 8 straipsnyje įtvirtintas teismo proceso viešumo principas plačiaja prasme, nustatant teismo posėdžio viešumą, kartu suteikiant visuomenei teisę stebėti viešą teismo posėdį. ABTĮ 12 straipsnyje yra įtvirtintas teismo proceso viešumo principas plačiaja prasme, nustatant nedalyvavusių byloje asmenų teisę susipažinti su viešame teismo posėdyje išnagrinėtos bylos medžiaga, kuomet įsiteisėja procesinis sprendimas, užbaigiantis bylos nagrinėjimą. ABTĮ 51 straipsnyje yra įtvirtintas teismo proceso viešumo principas siaurąja prasme, nustatantis proceso dalyvių teisę susipažinti su visais byloje esančiais dokumentais (kas apima ir teisę daryti medžiagos kopijas), kartu užtikrinant šalims ir kitiems proceso dalyviams proceso principų – tiesioginio dalyvavimo, žodinio proceso, šalių lygiateisiškumo ir kitų proceso principų, įgyvendinimą. Teismas, sprendamas klausimą dėl teismo proceso viešumo principo išimčių, turėtų taikyti ir aiškinti atitinkamas įstatymo leidėjo nustatytas proceso taisykles, nustatytas priklausomai nuo to, kokio pobūdžio viešumo principo apribojimas yra taikomas, būtent, ar teismo proceso viešumo apribojimas yra susijęs su šalių ir kitų byloje dalyvaujančių asmenų teise asmeniškai ir tiesiogiai dalyvauti procese nagrinėjant bylą ir susipažinti su visa jos medžiaga, ar su visuomenės teise dalyvauti procese, gauti ir skelbti informaciją apie bylos nagrinėjimą.

Byloje nustatyta, jog skundžiama pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria tenkintas atsakovo prašymas ir nutarta Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos pateiktos medžiagos dalį pripažinti nevieša, priimta vadovaujantis ABTĮ 51 straipsnio 2 dalimi, kuri nenumato galimybės apskusti nutarties neteikti duomenų susipažinti ir kopijuoti atskiruoju skundu, skirtingai negu ABTĮ 12 straipsnio 2 dalyje nustatytos nutartys. Tokia nutartimi neteikti duomenų susipažinti ir kopijuoti išsprendžiami klausimai priklauso bylą nagrinėjančio teismo diskrecijai, be to, ši nutartis neužkerta galimybės tolesnei bylos eigai (ABTĮ 149 str. 1 d.), kadangi nagrinėjant bylą apeliacine tvarka, galės būti vertinama, ar pagrįstai teismas nusprendė pripažinti konfidencialiais ir neteikti susipažinti bei kopijuoti tam tikrą bylos medžiagą.

LVAT nutraukė procesą byloje pagal pareiškėjo atskirąjį skundą dėl pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria tenkintas atsakovo prašymas ir nutarta atsakovo pateiktos medžiagos dalį pripažinti nevieša.

2014 m. balandžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS<sup>261</sup>-402/2014  
Procesinio sprendimo kategorija 73; 79.2